

REVISTA DE LA VIDA MUNICIPAL

PUBLICACIÓ MENSUAL

De l'Escola d'Administració de la Mancomunitat de Catalunya

Any I

MES DE SETEMBRE 1923

Núm. 9

SUMARI:

LA CASA DE LA VILA DE VILADRAU. — LA NOVA ADMINISTRACIÓ LOCAL PRUSIANA, per *M. Alcántara i Gusart*. — L'ESCOLA D'ADMINISTRACIÓ DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA. — QÜESTIONS ADMINISTRATIVES; dictamen, per *Josep Claveria Echave i Josep M.^a Pi i Suñer*. — OPINIONS DELS SECRETARIS; La Mutualitat de Secretaris i Funcionaris Municipals de Catalunya, per *Antoni Jové i Vergés*. — CONSULTES. — SERVEIS TÈCNICS MUNICIPALS; Planols d'Eixampla, per *Adolf Florensa*. — DEURES QUE LA LEGISLACIÓ IMPOSA: Mes de setembre; Ajuntaments, per *F. Sans i Buigas*. — CENS ELECTORAL: JUTJAT MUNICIPAL, per *Josep M.ª Gich*. — SECCIÓ DE LEGISLACIÓ, per *Josep M.^a Pi i Suñer*. — L'ESTADÍSTICA JUDICIAL EN EL JUTJAT MUNICIPAL, per *Josep M.ª Gich*. — MUTUALITAT DE SECRETARIS I FUNCIONARIS MUNICIPALS DE CATALUNYA. — NOTES DIVERSES. — JURISPRUDÈNCIA DEL TRIBUNAL SUPRÈM.

REDACCIO:

Escola d'Administració de la
Mancomunitat de Catalunya

CARRER DEL BISBE
BARCELONA

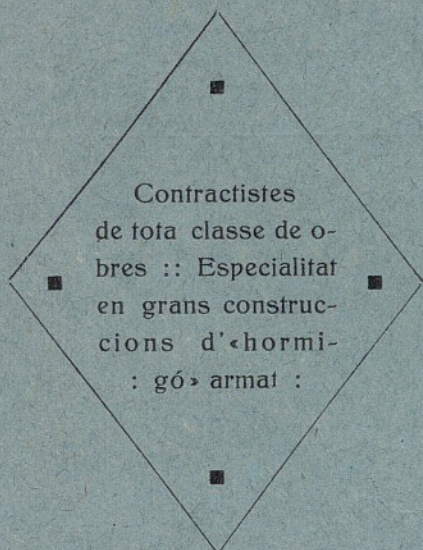
ADMINISTRACIÓ:

Editorial Catalana, S. A.

ESCUDELLERS, 10 BIS, ENTRESOL
BARCELONA

Biblioteca Catalunya

Construccions i Paviments, S. A.

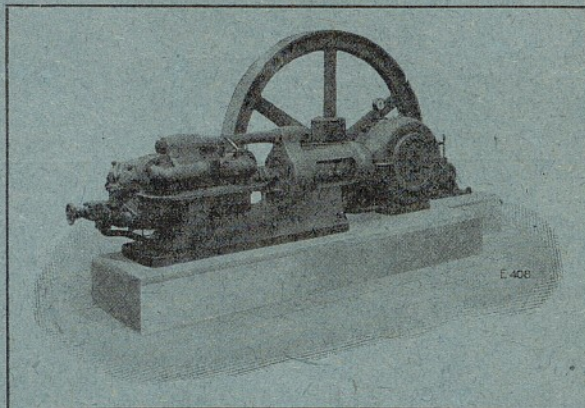
BARCELONA
Passeig de Gràcia, 80

MADRID
Barquillo, 5

Escher Wyss & Cie

ZURICH (Suïssa)

MAQUINÀRIA FRIGORÍFICA DE GEL

Sistema **Àcid carbònic i Amoniac**. Cambres frigorífiques per a totes les indústries. Fàbriques de gel de totes potències.

Autoirigor

Màquina frigorífica automàtica.—Cap vigilància. Cap untatge.—Hermètica-ment tancada. Consum mínim. Espai reduït. Hotels, Restaurants, Carnice-ries, Tocineries, Lleteries, Fàbriques de Xocolata, Mantegueries, etc.

Representant General a Espanya

F. Vives Pons

ENGINEYER INDUSTRIAL

BARCELONA: Girona, 112

SUCURSAL DE MADRID: Prim, 2

Assessoria Administrativa Mercantil FREDERIC FRIGOLA PALAU

ADVOCAT - LL. ADMÓ. LOCAL

Passeig de Sant Joan, 13, 2.º : Telèfon 716 S. P. : **BARCELONA**

Despatx: De 10 a 12 matí i de 4 a 6 tarda

COL·LABORACIÓ ESPECIALITZADA EN:
Dret municipal, Legislació tributària, Pràctiques administratives diverses,
Dret mercantil i aplicació de l'impost d'utilitats

Ajuntaments

Consultori especial.
Representació davant les oficines
públiques.
Confecció de pressupostos, Re-
partiments, comptes, etc.
Minuta d'expedients de totes clas-
ses.

Refundició d'Apèndixs a l'Amilla-
rament.

Quintes

Reducció del servei en files.
Expedients d'excepció.
Contra-informacions.
Recursos.

Procediment

Instàncies, informes, dictàmens,
recursos governatius, econòmics
i contenciosos administratius.

Vda. de W. Guarro

Fàbrica de Paper de Tina

Fundada en el segle XVIII

Proveïdora de paper segellat de les Repúbliques

Argentina, Xile, Perú i Uruguai : Papers

de fil de totes menes : Paper

Català : Paper d'Ofici : Paper

per a edicions : Paper tela

Papers especials per a

dibuix : Cartrolines

Cartrolines deco-

lors : Cartroli-

nes de fil per

a cartes,

etc.

Magatzems i despatx:

Gran Via Lafetana, 11

BARCELONA

CAIXES PER A CABALS

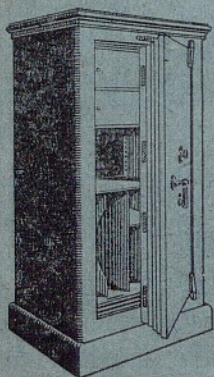
D'ACER
IMPERFORABLE

BASCULES

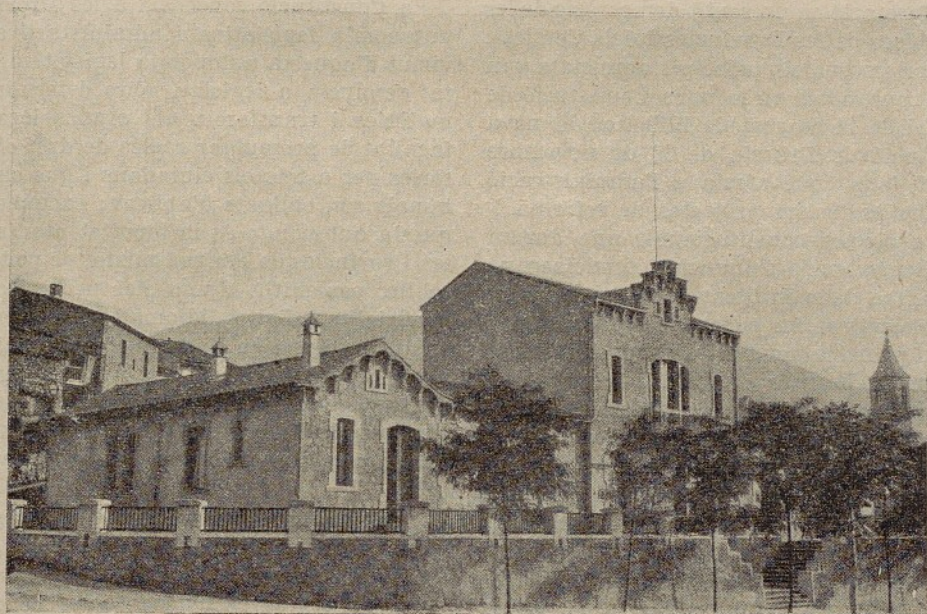
PIBERNAT

BARCELONA

PARLAMENT 9 i 11

PUBLICITAT MEMIR BARÇA

La Casa de la Vila de Viladrau

LA vila de Viladrau (1040 habitants) s'estén al repeu del Montseny i rep de la muntanya veïna la gràcia i l'ambient salutífer. Les gents de ciutat, que hi van continuadament amb la cobejança d'un millorament corporal o amb el desig d'un sojorn reposat i falaguer, es senten aviat encisades per la bellesa del lloc i la pau que hi troben, i ajuden a fer poble amb el millor afany.

La Casa de la Vila i els grups escolars que l'acompanyen, foren bastits l'any 1917, amb un cost de 50.000 ptes., sota la direcció de l'arquitecte Lluís Planas i Calvet, i mercès a la munificència d'hostes benemèrits que feren costat a l'esforç de la vila, entre els quals excel·lien els Srs. Marquesos de Carulla, cedint el pati on havien d'alçar-se els edificis i el parament necessari per al servei de les Escoles.

I la vila, filla de la muntanya, sap agrair la generosa sollicitud dels ciutadants que l'estimen i honoren.

LA NOVA ADMINISTRACIÓ LOCAL PRUSIANA

I

LA REFORMA CONSTITUCIONAL

El règim d'administració local en vigor a Prússia abans de la revolta que posà fi a la guerra en novembre de 1918, mantenia dividit el país en una sèrie de circumscripcions que anava des de la Província, primera divisió territorial de l'Estat (corresponent a les antigues unitats polític-històriques, a semblança de les nacionalitats ibèriques), fins el municipi, passant per un sistema de circumscripcions intermitges corresponents, les unes, a les subdivisions naturals de la Província o nacionalitat (els Cercles rurals o comarques) i, les altres, a simples engranatges administratius entre la Província i el Cercle—els Districtes de Govern—o entre el Cercle i el Municipi—els Districtes Administratius.

Les circumscripcions locals de Prússia eren, doncs, les següents, seguint ordre de superior a inferior i essent cada una d'elles, en general, sub-divisió territorial de l'anterior:

- 1.—La Província (*Provinz*).
- 2.—Els Districtes de Govern (*Regierungsbezirk*).
- 3.—Els Cercles rurals (*Landkreis*) o urbans (*Stadtkreis*).
- 4.—Els Districtes Administratius (*Amtsbezirk*), i
- 5.—Els municipis urbans (*Stadtgemeinde*) o rurals (*Landgemeinde*).

Al cap de cada una d'aquestes circumscripcions hi havia un funcionari o un Consell de funcionaris, o les dues institucions ensems, nomenats directament o indirectament pel poder central—en els nomenaments no directes essent generalment necessària l'aprovació del govern,— controlats, dins les circumscripcions amb personalitat moral (províncies, cercles i municipis) per Assemblees constituïdes a base de complicats sistemes electorals que, en el millor cas, donaven a la majoria de la població en elles representada, una tercera part dels representants elegits. Aquells funcionaris portaven, de dret i de fet, la direcció de l'administració local; la llur inamobilitat els donava la força necessària per imposar llur política àdhuc contra el parer de les Assemblees representatives. Percy Ashley en la seva obra «Le pouvoir central et les pouvoirs locaux» fa notar que, a Prússia, en els casos de disparitat entre els funcionaris directors de la política local i les Assemblees, la tenacitat i insistència dels primers, apoiats pel govern central, han acabat sempre per triomfar sobre la resistència de les Assemblees periòdicament renovables. L'èxit de l'administració prussiana era, doncs, un èxit de funcionarisme, un èxit de la burocràcia curosament tecnificada.

En aquest estat havia vingut la guerra i, en aquesta situació, a la matinada del dia 9 de novembre de 1918, després de diverses guspises de revolta notades en les datacions de l'esquadra ancorada a Kiel i en les guarnicions d'altres ciutats de l'Imperi, esclata a Berlín la vaga general; les tropes encarregades de reprimir els desordres, es passen als vauquistes; l'Emperador Guillem II fa pública la seva abdicació, i el poder polític passa a mans d'un Consell d'O-

brers i Soldats compost de quatre representants del partit social-demòcrata — Ebert, Braun, Wells i Eugen Ernst—i de dotze representants dels obrers.

L'endemà, dia 10, Scheidemann proclama la República alemanya, i el nou govern llença un manifest contenint els principis essencials de la nova política i les reformes a portar a terme, entre les quals s'hi esmenta: «Democratització de tots els cossos administratius; dret de sufragi absolutament igual pels dos sexes per a les eleccions municipals en els municipis rurals i urbans. Transformació en un sentit democràtic de les Assemblees de les Províncies i dels Cercles».

Posteriorment els principis anunciats van essent consolidats en la nova Constitució de l'Imperi de 11 d'agost de 1919 i en la nova Constitució de Prússia de 30 de novembre de 1920 i, pel que afecta a l'administració local, en posteriors projectes de reforma.

Els projectes constitucionals que durant els primers temps s'anuncien, tendeixen no solament a democratitzar el règim existent, sinó a capgirar les bases d'aquest règim, i afecten principalment a les circumscripcions territorials. Es nota en gairebé tots ells una certa pruija de repressàlia contra les institucions i el sistema polític que havia portat Prússia i tot l'Imperi a la desfeta.

Els òrgues de la regió industrial de l'Oest de la Prússia i, sobretot, de la vall del Ruhr, proposen l'abolició de la divisió territorial existent—les Províncies—de base històrica, i el reagrupament dels territoris prussians segons llurs afinitats econòmiques.

Un ex-ministre de l'Imperi proposa el desmembrament de Prússia i la conversió de cada Província en Estat independent dins de l'Imperi. Aquest criteri representa la restauració de les antigues nacionalitats.

Finalment, els diputats Friedberg, Porsch i Graef, el 13 de desembre de 1919, presenten una proposició demanant la supressió dels Països que constitueixen l'Imperi alemany, i la formació del nou Imperi a base de Províncies dotades de poders extensos.

Cap d'aquests intents de reforma han aconseguit, però, prosperar, i els projectes considerats viables han partit tots de la base de conservar l'antiga estructura de les circumscripcions. D'acord amb aqueixes normes, la nova Constitució prussiana adapta el vell sistema als principis democràtics del nou conjunt i dota les Províncies de poders d'autonomia molt més importants que els fins aquell moment per elles exercits.

La Secció VIII de la Constitució de Prússia de 30 de novembre de 1920, és consagrada a la vida local, sota el títol de «L'Administració Autònoma». Són bases legals d'aquest principi autònom l'art. 127 de la Constitució de l'Imperi que estableix que els municipis i els agrupaments de municipis tenen dret, dins els límits de les lleis, a l'autonomia administrativa; i l'art. 70 de la pròpia Constitució prussiana que proclama també que els municipis i agrupaments de municipis, en tot el que es refereix a la gestió de llurs afers, estan investits d'autonomia sols limitada per les lleis i l'acció tutelar que es reserva l'Estat.

La Constitució alemanya de 11 d'agost de 1919 estableix la divisió de l'Imperi en Països, segons la voluntat—diu—de les poblacions afectades i en interès d'un màxim rendiment econòmic; i la subdivisió de cada Estat o País en Províncies, confiant a una llei especial l'establir llurs divisions en Cer-

cles, Ciutats, Municipis rurals i altres agrupaments de municipis, i la fixació de l'estatut dels agrupaments comunals.

Les Províncies—diu la Constitució—administraran, dins de la llei i per mitjà de llurs òrgues propis:

a) D'una manera absolutament independent: Les matèries de llur competència i les que assumeixin voluntàriament (afers autònoms);

b) Com òrgues executius de l'Estat: Les matèries que aquest els delegui (afers delegats).

La Constitució concedeix a les Províncies autonomia legislativa i administrativa. En virtut d'aquesta autonomia legislativa, l'Estat renúncia a legislar sobre determinades matèries i transfereix als òrgues locals la facultat de promulgar regles de dret obligatòries per a tots els ciutadans i que els Tribunals són obligats d'aplicar; exemple d'aquesta autonomia és la facultat atorgada a les Províncies de llengua mixta, de poder establir, per mitjà d'una llei provincial, la cooficialitat d'altre idioma que l'alemany en les escoles i en l'administració. L'autonomia administrativa confereix la facultat de que certs afers procedents de serveis centrals de l'Estat passin a ésser exercits per òrgues nomenats per les autoritats locals.

L'autonomia dels poders locals en els afers que els són propis fa necessària la distinció entre aquests afers i els delegats.

Segons les noves normes constitucionals, els afers autònoms són de la única competència de l'òrgan local respectivament, sense que aquest hagi de subjectar-se en el seu comès, a instruccions ni indicacions del poder central, al qual resten com úniques prerogatives en aquest ordre, el dret de control en vetlla pel compliment de les lleis en vigor i per la marxa normal de l'Administració. Conseqüentment, la responsabilitat de les disposicions relatives a aquestes matèries és exclusiva de l'autoritat local que les ha dictades i la Dieta no pot fer-la extensiva al Ministre del departament, puix que aquesta derivació de la responsabilitat representaria donar-li autoritat en assumptes on expressament l'exercici de tota autoritat li està prohibida. Com a tipus d'aquests afers, pot esmentar-se l'administració de la construcció de carreteres, transferida per l'Estat a les Províncies.

Contràriament, els afers delegats són de competència del poder central; en ells el Ministre del ram conserva l'autoritat de direcció i és responsable de llur gestió davant de la Dieta. En aquest ordre de matèries els òrgues locals són simples instruments executius del poder central, i, en la gestió d'aquests afers, llur missió és conformar-se a les instruccions de la autoritat central sense ni tant sols matisar-les de llur punt de mira particular; únicament en aquells aspectes de llur gestió que no estan regulats per instruccions del govern, poden els òrgues locals obrar segons llur parer particular. Exemple d'aquests afers delegats són tots els que es refereixen a policia local; en la llur realització les autoritats locals són obligades d'obeir les instruccions superiors quan n'existeixen, però llurs facultats són discrecionals en aquells sectors de la matèria no regulats pel poder central.

M. ALCÀNTARA GUSART
Llicenciat en Administració

ESCOLA D'ADMINISTRACIÓ DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

Per dècima vegada l'Escola d'Administració (fins suara anomenada de Funcionaris d'Administració local) fa la seva crida anyal obrint la matrícula.

Els nou anys d'exercici han assolit ja un veritable prestigi per ella. La seva labor intensa no ha estat sols la formació de funcionaris—ben abundosa per cert—. A la vegada ha intervingut en la vida municipal i ha enlaira la condició del Secretariat.

L'Escola està al costat dels Secretaris, en tots els aspectes. Ha intervingut en llurs problemes. Ha ajuntat la seva veu a la dels Municipis en totes les qüestions vitals agitats durant els anys darrers. Intervingué en les Assemblees d'Alcaldes celebrades a Barcelona, Saragossa, Madrid, i a la d'Ajuntaments de la província de Girona. Lluità per la reforma de les Hisendes locals, organitzant diversos actes. Ha format una enquesta, respecte del dit punt, de les Hisendes, treball de preparació d'un llibre sobre l'assumpte.

Ha realitzat, sobretot, la gran tasca de les *Setmanes Municipals*.

Les Setmanes Municipals han estat estrofes vitals de les ànsies dels que viuen de l'Administració. Han constituït, a la vegada, un èxit per a l'Escola d'Administració, èxit dels que no moren, perquè passada la remor, la inquietud, l'agitació d'aquells dies, resta un solatge en les consciències, queda quelcom que no s'esvaeix: una inquietud de renovació que posarà demà, en la placidesa dels Municipis de les planes, en l'isolament de les agrupacions muntanyenques, problemes que conduiran, quan es resolguin, a un major estat de benestar dels pobles i, per tant, d'engrandiment del país. I a la vegada, neix la sensació que entre poble i poble, entre funcionari i funcionari, no hi ha distàncies que matin la relació: ans al contrari, uns i altre estan íntimament concatenats i són aspectes distints de la mateixa cosa: una raça. El passat juliol, la Setmana municipal ha estat substituïda per una brillant assemblea del Secretariat Català, de la que tots ne serveu un viu record.

Ultra aquest treball d'exterioritat, d'intervenció en la vida pública, l'Escola té un aspecte íntim: el treball de seminari en les aules.

La marxa escolar ha estat perfeccionada, augmentant-se notablement la Biblioteca, adquirint-se nous aparells i mitjans d'estudi, i donant-se càtedres complementàries com la de Taquigrafia.

L'Escola, que és la primera i única a Espanya, encara que a Madrid se n'han de constituir als Ministeris, porta nou cursos de vida, havent format ja bon nombre de funcionaris i tecnificat els d'Ajuntaments forans que han volgut passar per les seves aules o tenir relació amb ella.

Malgrat les dificultats que pels Secretaris rurals representa sofrir l'examen, són molts els que, tendint a llur autotecnificació, s'han matriculat en l'ensenyament lliure. Per a aquest no cal acudir a classe: es fa un intercanvi postal de matèries estudiades, servint això de base del futur examen.

Quant a ensenyament oficial, és altament

satisfactori l'augment d'alumnes que figuren en l'Escola. Basta pensar que aquest any s'han fet ja setanta matrícules, en tant que el primer any de vida foren molt escasses les realitzades.

Des del punt de vista pràctic, l'estudi a l'Escola és d'una utilitat manifesta. En primer lloc, la preparació és d'una serietat científica grandíssima; de tal manera, que l'alumne que surt de l'Escola pot exercir immediatament un càrrec administratiu, per dificultós que sigui. En segon lloc, cal recordar que, fins ara, els alumnes de l'Escola han triomfat en totes les oposicions per a ocupar càrrecs en la Mancomunitat, Diputació, Ajuntament de Barcelona i Secretaries d'Ajuntaments forans. A la Diputació de Barcelona i Mancomunitat ja actuen com a funcionaris una pila d'ex-alumnes; i en molts Ajuntaments forans són ja Secretaris els llicenciats de l'Escola, essent alguns d'aquests Ajuntaments de veritable importància.

Això és degut al treball de seminari i a l'actuació pràctica, que fuig d'antiquats verbalismes. Ja és hora de deixar endarrera els sistemes pedagògics rutinaris. S'han de trencar els pervertits motllos de l'ensenyament a què estàvem acostumats.

Hem de posar-nos en equació amb la frisança de la nostra època.

ENSENYAMENTS QUE ES DONEN A L'ESCOLA

A fi d'obtenir una profitosa especialització, dintre una totalitat altament pedagògica, seran aquests:

PRIMER CURS

Nocions generals de Dret.—Dues lliçons per setmana, professor Sr. RAMON COLL I RODÉS (Director de l'Escola).

Dret administratiu espanyol.—Tres per setmana professor Sr. JOSEP CLAVERIA.

Dret orgànic municipal.—Igual que l'anterior, professor Sr. FREDERIC CULÍ VERDAGUER.

Aritmètica, Comptabilitat i Nocions d'Estadística.—Dues per setmana, professor senyor JOSEP M.ª TALLADA.

Teoria de la Hisenda pública.—Igual que l'anterior, professor Sr. M. VIDAL I GUARDIOLA.

SEGON CURS

Hisendes locals. (Teoria i legislació espanyola).—Tres lliçons per setmana, professor Sr. LLUÍS JOVER I NONELL.

Funcions especials del Secretari, derivades d'altres lleis que l'orgànica municipal, i *pràctiques de Secretaria.*—Igual que l'anterior, professor Sr. F. SANS I BUIGAS.

Llei de Justícia municipal.—Dues per setmana, professor Sr. JOSEP M.ª GICH.

Legislació financiera espanyola.—Igual que l'anterior, professor Sr. M. VIDAL I GUARDIOLA.

Procediments administratius.—Igual que l'anterior, professor Sr. JOSEP M.^a PI I SUÑER (Secretari de l'Escola).

Coneixement dels serveis municipals de caràcter tècnic (Obres públiques, Higiene,

etcètera).—Igual que l'anterior, professor Sr. GUILLEM BUSQUETS.

Les lliçons seran d'una hora.

Professors auxiliars:

Sr. Joaquim Bosch.

Sr. Frederic Culí.

Sr. Josep M.ª Escofet.

Sr. Ramon Cunill Bastús.

Els cursos començaran el dia primer d'octubre, i acabaran l'últim de maig.

Les classes es donen de set a nou del vespre. A l'Escola figura el quadre de distribució d'hores.

CARACTER DE L'ENSENYAMENT

Necessàriament serà elemental; però, com que l'objectiu és fer bons funcionaris, s'atindrà amb la mateixa cura a l'estudi de les institucions que al de les lleis i jurisprudència. Així sabran sempre ço que hagin de fer, com i per què. Ni rutinaris ni empiristes, però que tampoc caiguin en falses generalitzacions teòriques. Amb aquest fi, se'ls acostumarà a treballar en la investigació dels fenòmens col·lectius i problemes jurídics d'interès per a la vida municipal, sota la direcció dels professors. En els arxius de l'Escola es troba ja una vastíssima tasca de gran utilitat científica, realitzada amb la cooperació de docents alumnes.

INGRÉS A L'ESCOLA

Per assegurar que els alumnes tinguin els coneixements de cultura elementals necessaris, se'ls sotmetrà a un examen d'ingrés, que compendrà les següents matèries: Escriptura al dictat i exercicis de composició; quatre regles elementals d'Aritmètica amb nombres enters i trencats, ordinaris i decimals, regla de tres; nocions de Geografia, i Història general i especial de Catalunya.

S'exceptuaran d'aquest examen els que tinguin títol professionals o acadèmics i els actuals funcionaris d'Administració.

En concepte de drets d'ingrés se satisfarà la quantitat de 50 pessetes.

MATRÍCULES

El cost de les matrícules ordinàries serà de 10 pessetes per als ensenyaments de dues hores setmanals, i 15 per als que passin d'aquest temps.

Les matrícules se sol·licitaran a la Secretaria de l'Escola (carrer del Bisbe, Palau de la Generalitat), amb instància dirigida al President del Patronat, facilitant-se en dita Secretaria els oportuns impresos.

EXAMENS I TÍTOLS

Els alumnes, a fi de donar garanties i validesa oficial a llurs estudis, seran sotmesos a examen, assignatura per assignatura.

Aquests exàmens, ultra la part oral i de discussió, seran a base de contestacions escrites a qüestionaris completament desenrotllats; però en llur disposició es respectaran sempre les especialitats pròpies de cada assignatura i el criteri pedagògic que en matèria d'exàmens tingui el professor, sense que, amb tot, pugui faltar-hi mai la

redacció d'un treball referent a la matèria, en què es puguin posar de relleu, a fi de tenir-ho en compte en la classificació final, les seves condicions i mèrits intrínsecs o extrínsecs.

Acabada la carrera, seran sotmesos a un examen de revàlida, en el qual figurarà sempre la presentació i discussió d'un treball científic referent a la vida municipal, i l'execució d'un dels treballs propis de les Secretaries municipals. Els treballs presentats es publicaran.

Els aprovats tindran dret a un títol d'aptitud per a exercir càrrecs en les Corporacions administratives, en el qual constarà la classificació rebuda, perquè els pugui servir de mèrit per a entrar al servei d'aquestes Corporacions.

Els drets d'expedició d'aquests títols seran de 150 pessetes.

INSTITUCIONS COMPLEMENTÀRIES

A fi d'assegurar el resultat dels ensenyaments, i com a mitjà d'acostumar els alumnes a investigar i analitzar per llur compte, s'anirà, a base de llurs treballs, que encaiminaran i dirigiran els professors, a la formació d'un Arxiu de la vida municipal catalana.

Cal esmentar com a cosa notable el fet d'haver-se portat a resolució un projecte, cobrat de temps, qual era el de publicar una Revista Oficial de l'Escola.

Després d'una pila de treballs, i obtingut l'ajut de la Mancomunitat de Catalunya, ha vist la llum des del primer de gener passat la REVISTA DE LA VIDA MUNICIPAL, publicació mensual, a fi d'acomodar-se al ritme natural dels treballs d'una Secretaria.

Aquesta Revista es reparteix gratuïtament a tots els Secretaris de Catalunya per tal de contribuir a mantenir ben viu el lligam entre uns i altres.

Demés, la Mancomunitat ha creat una Oficina d'Orientació Municipal, que té també forta relació amb l'Escola, essent una de les seves funcions contestar gratuïtament les consultes que els Ajuntaments, facin sobre qüestions administratives, ja en l'aspecte jurídic, ja en el tècnic.

També es procurarà la formació d'un Museu municipal amb son complement natural la Biblioteca municipalista, les primeres bases de la qual s'han establert ja.

Mitjançant Assemblees o Setmanes municipals, a l'estil de les set celebrades els mesos de juliol de 1915, 1916, 1917, 1918, 1919, 1920 i 1921, amb gran succés, es publicaran volums anuals on es reculli la cooperació de tots els amants de l'Administració local. Els volums de les primeres Setmanes han estat ja publicats. En ells es troba una interessantíssima tasca d'estudis municipals.

ENSENYAMENT LLIURE

Davant la impossibilitat que els Secretaris de fora assisteixin a les classes, i a fi d'ajudar a llur tecnificació i perquè puguin gaudir dels avantatges de l'Escola, se'ls permetrà seguir els estudis des de llurs domicilis, sotmetent-se a exàmens per cada assignatura i a idèntica prova final que els alumnes oficials.

Amb aquest fi, cada primer de setembre i cada primer de maig, s'obrirà matrícula a totes les assignatures que vulguin, sien moltes sien poques.

Abonaran els mateixos drets i també se'ls

donarà títol de capacitat, amb llur respectiva classificació de mèrit.

S'afermarà aquest ensenyament amb cursos d'estiu i promovent treballs d'estudi i investigació entre els Secretaris; amb concursos, Setmanes municipals, etc.

OBERTURA DE LA MATRICULA I INAUGURACIÓ DEL CURS.

L'Escola, que està establerta en el carrer del Bisbe (Palau de la Generalitat), repenirà ses tasques el dia 1.er d'octubre vinent.

A aquest fi queda oberta la matrícula a la Secretaria de l'Escola (Carrer del Bisbe, Palau de la Generalitat), els dies feiners, de deu a dotze del matí del primer al 30 de setembre.

Els que hagin de fer exàmens d'ingrés hauran de sol·licitar-ho abans del dia 25.

La matrícula per als alumnes lliures que es vulguin examinar el vinent setembre, començarà el mateix dia, però acabarà el propi dia 25, començant els exàmens el dia següent.

QÜESTIONS ADMINISTRATIVES

DICTAMEN

Els contractes de subministre.—La prelatió de pagaments municipals.—La resolució de les obligacions recíproques en dret públic.

ANTECEDENTS

En 1892 fou subhastat el servei d'enllumenament públic amb les bases que, transcrites en lo necessari, diuen així:

«7.ª—Serà també obligació del contractista instal·lar, subministrar, posar en condicions de bon servei i conservar per son compte els arcs, llanternes, reflectors, canalobres, fils conductors, suports, columnes, pescants i tots quants artefactes siguin necessaris per a la canalització, i a l'acabar el contracte deuran ésser entregats a l'Ajuntament sense indemnització, en bon estat de servei i previ el competent reconeixement.»

«9.ª—Així mateix vindrà obligat el contractista a donar llum elèctrica a 350 bombetes de 16 bugies cada una i endemés 10 arcs de 8 ampers un, distribuïts en la manera i forma que l'Ajuntament cregui convenient.»

«11.ª—Si la Corporació municipal disposa la instal·lació d'enllumenat elèctric en els establiments que directa o indirectament depenen del Municipi, vindrà el contractista obligat a servir-lo amb un 10 per 100 de descompte respecte el preu dels particulars; la qual regla deura també servir de norma i aplicar-se sempre que tracti la pròpia Corporació d'augmentar l'enllumenament públic d'una manera transitòria o permanent.»

«12.ª—En retribució del servei de l'enllumenat que es fixa en la base 9.ª, l'Ajuntament satisfarà al contractista, per mesos vençuts, la quantitat de 27,000 pessetes anuals.»

En 18 d'abril de 1894, l'Ajuntament acordà substituir els 10 arcs de 8 ampers per son equivalent en bombetes, de 16 bugies,

qual equivalent es reconegué i acordà ésser de 71 i 3 bombetes de 16 bugies.

En 23 d'octubre de 1895 el Consistori acordà senyalar un preu unitari per al fluid excedent de contracta, o sigui el que diu la base 2.ª, i es senyalà el de 0'056 pessetes làmpara hora, per entendre que aquest era el preu que regia pels particulars, i rebaixant el 10 % a que es refereix la mateixa base, queda el preu a 0'054 làmpara hora.

Contra dit acord ningú va recórrer, pagant-se factures a dit preu, i aprofitant-se els estats de comptes de les factures que no es pagaven, per l'estat precari de l'Ajuntament, en les sessions de 11 d'agost de 1897; 20 juliol 1898; 5 abril 1900; 6 maig i 1.er octubre 1903 i 13 desembre 1904.

En 1906, l'Empresa presentà l'estat de comptes de les factures endarrerides, tan de fluid ordinari, com d'extraordinari, i reclamà els interessos des dels venciments de les factures, millor dit, des de dos mesos després del seu venciment. El Consistori aprovà un dictamen de la Comissió d'Hisenda, no sancionant els conceptes presentats, molt particularment perquè entengué que el preu de fluid extraordinari facturat a 0'054 pessetes làmpara hora, en conformitat a l'acord (el de 1895) s'aplicà indegudament, segons la Comissió (de 1906) la tarifa C dels particulars, o sigui la que s'aplicava al fluid de servei variable, a base de comptador, en lloc de la tarifa B, que era a base d'un tant per les bombetes que cremaven des del vespre fins a la matinada.

L'Empresa va recórrer de l'acord de l'Ajuntament, de 1906, i el Governador Civil resolgué, acollint la petició de la Companyia, en agost de 1907, per ésser ferm l'acord de 1895 i haver transcorregut inclòs els quatre anys per a exercir l'acció administrativa. Digué també que els interessos es devien des dels dos mesos del venciment de les facturacions del fluid ordinari, o de les bases 9 i 12, i des dels dos mesos del reconeixement de les facturacions o comptes del fluid extraordinari, per disposar-ho així l'article 39 de la instrucció de 24 de gener 1905; 35 de la de 4 gener 1883 i 38 de la d'abril de 1900.

Tal resolució quedà ferma per no haver-se recorregut contra la mateixa.

En 14 de juliol de 1915 s'arribà a un acord, per a acabar amb les divergències entre l'Ajuntament i la Companyia, en el qual es convingué que l'empresa continuaria facturant al mateix preu que fins llavors, i que en endavant rebaixaria un 58 per 100 de les facturacions, tant del fluid ordinari com de l'extraordinari, amb tal que les facturacions del fluid ordinari les pagués l'Ajuntament dintre els dos mesos següents a sa presentació, i les de l'extraordinari abans de començar el març de l'any següent a haver-se esmerçat, lo que s'ha fet i es fa des d'aleshores.

En 31 de març de 1920, l'Ajuntament aprovà tots els comptes pendents de pagament fins llavors, així com els interessos vençuts.

Per fi, el Governador obligà a incloure tal deute en el pressupost d'enguany.

Exposats aquests antecedents, es

CONSULTA

I.—¿Té l'Ajuntament medi legal per a eludir el pagament de les quantitats que deu a l'Empresa, o siga, té legalment obligació de pagar-les?

II.—Inclòs el deute en el pressupost, ¿a quina autoritat ha d'acudir l'Empresa per a cobrar i quins mitjans té per a obligar al pagament? ¿Ha d'acudir al Jutjat o no és necessari?

III.—¿Pot impedir que es facin pagaments amb càrrec al capítol d'imprevistos, per a despeses no consignades en el pressupost? ¿Tenen responsabilitat personal els regidors que acordin tals despeses?

IV.—¿Tenen responsabilitat l'alcalde i el comptador que ordenin i consentin, respectivament, el pagament d'atencions voluntàries, mentre no es satisfaci el deute de l'Empresa?

V.—¿Pot l'Ajuntament i vocals associats en pressupostos successius acordar despeses no necessàries o empendre millores per a la població mentre no es pagui el deute del enllumenament, constant aquest en el pressupost?

VI.—Si l'Ajuntament no paga a l'Empresa, malgrat tenir consignat son crèdit en el pressupost, ¿quins mitjans té l'Empresa per a exigir el pagament i amb quant temps pot cobrar i amb quins ingressos?

VII.—En 31 de març de 1924 acaben els 30 anys en què es convingué la duració del contracte de subministre de fluid; si l'Empresa no ha cobrat son crèdit, pot l'Ajuntament incautar-se de la xarxa de distribució i altres objectes que expressa la base 7.ª de les condicions de la subhasta, sense pagar abans.

RAONAMENT

I.—Donant com a bons, i acceptant, els antecedents exposats, tot seguit ressurta la necessitat de distingir entre les obligacions de les parts contractants, i la manera de fer-les efectives.

Quant a les obligacions i deures de l'Ajuntament i la Companyia subministradora, es regeixen evidentment pel contracte de 1892, i llurs modificacions, de comú acord adoptades de 1894, 1895 i 1915. Qualsevulla que siga el concepte que es tinguin dels contractes administratius, i de llur diferència amb els civils, és indubtable que desnaturalitzaríem sin nom si no els atribuïssim, com a tot contracte, com a tota convenció, potestat d'obligar eficaçment als contractants, constituint per a ells lo que amb gran encert anomenà Duguít «des lois—conventions». Aquest principi universal de contractació impera en l'ordre administratiu, com en el civil. Així, l'article 1091 del Codi Civil a tenor del qual «las obligaciones que nacen de los contratos, tienen fuerza de ley entre las partes contratantes y deben cumplirse, a tenor de los mismos» i el 1256, segons el que «la validez y el cumplimiento de los contratos no pueden dejarse al arbitrio de uno de los contratantes» han sigut constantment aplicats a la contractació administrativa. Per R. O. 25 juny 1903—del senyor Maura—, i a propòsit d'un contracte d'enllumenat públic—s'establí, amb caràcter general, que tot contracte té caràcter de llei, als efectes de l'article 171 de la llei municipal, i podent, per tant, el governador, en cas de recurs, conèixer del fons de l'assumppte, i resoldre sobre el mateix, si aprecia que l'acord municipal infringeix qualsevol clàusula del conveni. I la jurisprudència ha doctrinat el propi criteri, establint, —sentències de lo contenciós-administratiu de 3 de desembre de 1896; 13 de juliol de 1901;

30 de setembre de 1911; 11 d'octubre de 1918; 30 d'abril i 11 de desembre de 1920—que és un principi fonamental de dret que el contracte és llei per als contractants, siguent per a ells ineludible son compliment, i que com acte bilateral no pot invalidar-se per altre acte unilateral, ni a *espallles*—textual—d'una de les parts, interpretant-se en son dany el contracte. Sentència de 11 de desembre de 1920.

Es consegüent a lo exposat que la Companyia subministradora de l'enllumenament públic, té el deure de prestar el servei, conservar-lo, en la proporció i condicions establertes en el contracte inicial de 1892, amb la modificació o substitució de 18 d'abril de 1894, i 14 de juliol de 1915, i que a llur torn l'Ajuntament té el deure de retribuir el servei en la quantitat i forma precisades a la base 12 del conveni de 1892, modificat el 23 d'octubre de 1859, primer, i més tard, al 14 de juliol de 1915, data en la que, regulant-se la facturació del servei i pagament del preu, per a lo successiu, no s'innovava ni modificava lo anteriorment estipulat.

Ni en els antecedents, ni en la consulta, es manifesta cap desig de rescició ni s'indica fet que la justifiqués; ans al contrari, s'esmenten, en dates diverses, aprovació de factures i de comptes pendents que enclouen una ratificació del contracte inicial i ses variants. Cal, doncs, partir de la base del compliment del contracte.

II.—Es dedueix dels antecedents, que a partir de 1915, l'Ajuntament pagà el servei en els termes i forma que aleshores s'acordaren, restant un deute anterior considerable que consta en comptes i factures aprovats i reconeguts, el muntant dels quals, obliga el Governador a incloure en els pressupostos vigents.

Aquesta situació presenta, doncs, com a fet, molt del camí a seguir per a obtenir dels Ajuntaments el reconeixement i efectivitat dels seus deutes, particular a què es refereixen els articles 142, 143 i 144 de la llei municipal, i els RR. DD. de 19 de febrer 1901 i 23 de desembre 1902, ja que el deute de l'Ajuntament de X està reconegut i endemés consignat en pressupost. També sembla descartar aquesta situació la cessió possible del servei en el subministrador d'enllumenat públic, quant no se li paga el subministre, que es preveu i regula en l'article 33 de la Instrucció vigent per a obres i serveis municipals de 24 gener de 1905, ja que la Companyia administradora, tenint dit camí, ha preferit escollir el d'inclusió en pressupost. Per consegüent, el problema que es planteja és d'execució de pressupost. Si aquest, com creiem, es féu incloent-hi ingressos suficients i aptes per a extingir el crèdit reconegut, clar és que dintre del període de sa execució ha d'ésser satisfet dit crèdit. Tota despesa voluntària, tot pagament per despesa voluntària, i inclusiu per havers de personal, en sacrifici o minva de dit crèdit, determinarà una clara responsabilitat de l'Ordenador—alcalde—, comptador i dipositari—, i si la despesa o pagament han sigut deguts a acord municipal, dels regidors que l'adoptaren.

Són al respecte ben determinats l'article 6.e del R. D. 19 febrer 1901 consignat que «en lo sucesivo no se acordará ni realizará, bajo la personal responsabilidad de los Ordenadores e Interventores de pagos y de los Depositarios de fondos municipales, pago alguno por gastos de carácter obligatorio,

ni se satisfaran los haberes del personal sino en la misma proporción con que lo sean las deudas presupuestadas y los réditos y consecuencias de contratos»; i el 9, en relació al 5, i número 15, del 3.º del R. D. de 23 de desembre de 1902, el vigor del qual s'ha ratificat per la R. O. 16 setembre 1921 i, concretament, el de dit article 9 a tenor del qual: «los ordenadores de pagos no expediran, los contadores o el regidor interventor, en su caso, no intervendrán, y los depositarios no pagarán, bajo su personal responsabilidad, libramiento alguno para satisfacer gastos de pago diferible sin que previamente hayan sido abonados los gastos de pago inmediato, ni para satisfacer los gastos voluntarios mientras no se hayan solventado todos los obligatorios.»

Si, doncs, havent-hi al pressupost ingressos per a pagar el crèdit que ens ocupa, no ha sigut el mateix satisfet per haver-se destinat aquells a atencions voluntàries o no preferents a la de pagament de crèdits reconeguts, han incorregut en responsabilitat l'Ajuntament o regidors que hagin acordat dites despeses voluntàries, i l'ordenador comptador i dipositari que han expedit i cursat els manaments conseqüència de les mateixes. Aquesta responsabilitat, és d'ordre administratiu—a exigir i liquidar administrativament i produint l'atacament dels comptes; però podria derivar cap a la civil si la Companyia, acollint-se a la llei de 5 d'abril de 1904, i al reglament per a llur aplicació de 23 de setembre del mateix any, preparava l'acció civil dirigint-se a l'Ajuntament, alcalde, comptador i dipositari, recordant-los el compliment de les lleis i preceptes esmentats, i exigint, en execució del pressupost, el pagament del crèdit pressupostat;—i fins no seria totalment descabellada una acció per malversació de cabals municipals.

Si en el pressupost,—cas jurídicament impropí—no hi figuressin ingressos per a atendre dit crèdit, o aquells manquessin total o parcialment, s'estaria en el cas de formar un repartiment per a cobrir el dèficit dels pressupostos, expressament comprès i regulat en el R. D. de 11 de setembre de 1918, ja que, figurant el crèdit en el pressupost ordinari, no estaria justificat ni el pressupost extraordinari de l'article 142 de la llei municipal, ni la consulta a la Diputació del 144, procediria no utilitzant-se dit repartiment.

III.—Independentment del deure de l'Ajuntament de pagar, i dels mitjans a utilitzar per la Companyia per a cobrar, és evident que a l'arribar el moment paccionat per a la reversió, la Companyia pot resistir la reversió del servei i son material, mentre, per sa part, l'Ajuntament no es posi al corrent de pagament. Apart de que això és una conseqüència del referit article 33 de la Instrucció de 24 de gener de 1905, ho legitima la jurisprudència—sentència contenciós-administrativa de 16 de març de 1909—declarant aplicable a la contractació administrativa l'article 1124 del Codi civil, segons el qual «la facultad de resolver las obligaciones se entiende implícita en las recíprocas para el caso de que uno de los obligados no cumpliere lo que le incumbe. El perjudicado podrá escoger entre exigir el cumplimiento o la resolución de la obligación, con el resarcimiento de daños y abono de intereses en ambos casos. También podrá pedir la resolución después de haber obtado

por el cumplimiento, cuando éste resultare imposible. El tribunal decretará la resolución que se reclame a no haber causas justificadas que le autoricen para señalar plazo. Esto se entiende sin perjuicio de los derechos de terceros adquirentes con arreglo a los artículos 1295 y 1298 y a las disposiciones de la ley hipotecaria».

Tingui's en compte que el no interpretar-ho així seria, caient en Municipolatria, admetre que els Ajuntaments puguin per sí sols modificar els contractes que han celebrat amb altres, i instituir sols en son propi profit el dret de coacció; la qual cosa no consent la legislació i jurisprudència invocades en el número I d'aquest raonament, ratificada especialment respecte de contractes d'enllumenat públic per l'establerta en les sentències de 18 de març de 1892 i 25 de febrer de 1911.

RESPOSTES A LA CONSULTA.—Encara que el contingut dels tres apartats del raonament contesta les preguntes sotmeses a consulta, pasem a precisar les respostes d'acord amb dita fonamentació.

I.—Pels motius consignats en l'apartat primer del raonament, no té mitjà legal l'Ajuntament de fugir el pagament de les quantitats que deu a la Companyia subministradora.

II.—A la Companyia no li cal acudir al Jutjat. Pot fer-ho si vol, preparant-ho en forma, per acció de responsabilitat civil, o, segons quina fos l'execució del pressupost, per acció penal de malversació de cabals. Fora d'això, en la via governativa i a l'empar de les disposicions esmentades en l'apartat del raonament, pot aconseguir apremis contra l'Ajuntament suficients per a obligar-lo a pagar.

III a V.—En l'apartat 2.^{on} del raonament queden contestades aquestes preguntes. Si, materialment, l'Empresa no té mitjà per a impedir l'acord de despeses voluntàries i llur pagament, legalment posseeix mitjans per a fer-los eliminar del pressupost, i per a perseguir, governativament i judicialment, als vocals, regidors que els acordin i a l'ordenador, comptador i dipositaris que en decretin, intervinguin o facin el pagament.

VI.—Queda contestat amb la resposta a la pregunta II, i en els diversos supòsits assentats en l'apartat II del raonament.

La Companyia no ha de revertir sense el previ pagament. S'ha raonat i justificat en l'apartat tercer de la justificació.

Aquest és nostre parer que sotmetem, naturalment, a altre més encertat.

J. CLAVERIA ECHAVE, J. M. PI SUÑER
Barcelona, 18 de gener de 1923.

Tots els Secretaris d'Ajuntament de Catalunya tenen dret a rebre gratuïtament aquesta REVISTA DE LA VIDA MUNICIPAL, en virtut d'acord del Consell Permanent de la Mancomunitat, la qual li destina la subvenció convenient. Si algun Secretari, per omissió involuntària o error en l'adreça, no la rep, li preguem que ho manifesti a l'Administració de la REVISTA, Editorial Catalana, carrer d'Escudellers, número 10 bis, Barcelona, consignat bé l'adreça del poble.

Si, malgrat això, no fos atès, serveixi's trametre la queixa al Secretari de la REVISTA, a l'Escola d'Administració.

OPINIONS DELS SECRETARIS

LA MUTUALITAT DE SECRETARIS I FUNCIONARIS MUNICIPALS DE CATALUNYA

La creació de la Mutualitat de Secretaris i Funcionaris municipals de Catalunya significa un avenç remarcable en la política social de nostra terra. Això donarà al Secretari, qui en el gran i petit Municipi és el cervell que dirigeix, i al Funcionari, que és el braç que executa, una major estabilitat i més tranquil·litat d'ànim, especialment als de menys categoria. Desapareix de cop i volta la visió poc falaguera dels dies tristos d'una llarga malaltia; la negra sombra d'una mort que deixa a nostres amades esposes i benlloguts fillets en la indigència.

Naturalment que no es tracta pas d'una obra definitiva e intangible que ens dongui satisfacció completa. S'anirà perfeccionant, sens dubte, d'una manera progressiva i harmònica, com es perfeccionen sempre les obres humanes i les institucions d'arreu de Catalunya que fan obra positiva i fecunda.

Així com avui, amb l'ajut de la Mancomunitat, tenim establert el segur en la forma de tots coneguda, demà podrà fixar-se un sou al que resulti impossibilitat pel treball temporal o definitivament; el retir al Secretari o Funcionari de més de 65 anys; les jubilacions, viudetats, etc. etc. Tot depèn de nostre voler, de l'amor, de l'interès, de l'entusiasme amb què cooperem a la Mutualitat, a aquesta obra inicial, que tant per a nosaltres com pels Municipis i per a Catalunya també és altament profitosa.

Deixant apart el punt de vista moral de la Mutualitat, que té per a tots una gran valor, i atenent tan sols al benefici que d'una manera directa en rebem, per poc que els Secretaris i Funcionaris municipals analitzem aquesta nova institució—parlo dels funcionaris inscrits actualment al *Montepio*—, la trobarem aventatjósissima, car ens obliga a despeses més petites que qualsevol Companyia de Segurs; amb probabilitats de fer efectives les quotes fixades i, per tant, amb menys perill a perdre les polisses del segur fet, per manca de pagament.

Veiem el què ens exigeix i ens dona una Companyia de Segurs i el què ens dona i exigeix la Mutualitat de Secretaris i Funcionaris municipals de Catalunya.

No pretenc analitzar el segur, ni és tampoc necessari, en les diferents o múltiples formes que l'admeten les Companyies asseguradores. Existeixen Companyies prestigioses que el tenen establert a més de 30 variants diferents. Hi han, no obstant, dues formes de segur molt generalitzades, la de quota fixa perpètua, obligatòria fins als 85 anys, i la de segur en 20 anys, amb quota més alta, que són les que més s'assemblen al segur de la Mutualitat de Secretaris i Funcionaris municipals de Catalunya. Fem la comparança.

Si l'assegurat té 37 anys, i fa un segur de vida de quota perpètua, vindrà obligat a pagar, fins que compleixi els 85 anys un 31'40 per 100, o siguin 48 anualitats de pessetes 31'40 per cada mil pessetes assegurades. Lo que dona un total import de quotes pagades de 1,507'20. Si fa el segur per 20 anys, que és la forma més corrent, vindrà obligat a fer efectiva a la Companyia una quota anual de 52'20 per cada mil pes-

setes que hagi assegurat, o siguin 1,044 en 20 anualitats.

Veiem el que tindria de pagar un assegurat de 53 anys. En el primer cas—quota perpètua—obligatòria fins als 85 anys, tindria d'abonar anualment 54'50 per cada mil pessetes assegurades, o siguin 32 anualitats de 54'40 pessetes. Lo que donaria un total import pagat de 1,740'80 pessetes. Si el segur el fes per 20 anys, la quota anual a pagar seria de 64'10, i la Companyia asseguradora rebria, al cap de 20 anys, 1.282 pessetes per cada mil pessetes assegurades.

Els segurs establerts per la Mutualitat són de 1,500, 2,000, 2,500 i 3,500 respectivament, segons pertanyin a la primera, segona tercera o quarta categoria. La Mutualitat no fa distinció d'edats. Les quotes que fixa són de 24 pessetes per segur de vida i 18 pessetes per segur de malaltia i impossibilitat absoluta als de la primera categoria; 36 pessetes per segur de vida i 36 pessetes per segur de malaltia i impossibilitat absoluta, als de la segona categoria; 42 pessetes per segur de vida i 54 per segur de malaltia i impossibilitat absoluta, als de tercera categoria, i, finalment, 60 pessetes per segur de vida i 180 per segur de malaltia i impossibilitat absoluta, als de la quarta categoria.

Encara que la Mutualitat cobra dels associats 3'5, 6, 8, i 20 pessetes mensuals, segons la categoria a que pertanyen, és evident que les quantitats que destina al segur de vida són les anteriorment indicades, car al complir el mutualista els 65 anys, quan cessa el segur per impossibilitat absoluta, sols exigeix per a continuar el segur de vida dites anualitats.

Els de la primera categoria, tant si són joves com si són vells, paguen anualment a la Mutualitat el 16 per 100 del capital assegurat; els de la segona, el 18 per 100; els de la tercera, el 16'80 per 100, i el 17'14 per 100 els de la quarta categoria, tenint en compte que les quotes mensuals a pagar seran de pessetes 2, 3, 3'50 i 5, des dels 65 anys.

Aleshores desapareix el segur d'impossibilitat absoluta, subsistint els segurs de vida i de malaltia. De la qual cosa es dedueix clarament, que amb aquest petit esforç nostre, amb aquest insignificant tant per mil que aportem a la Mutualitat, secundat per la Mancomunitat de Catalunya—coopera amb el cent per cent de les aportacions dels mutualistes de les tres primeres categories—nostre sacrifici resta plenament garantit.

Tots sabem que el Secretari del petit poble rural, el mateix que el Funcionari de baixa categoria, tenen un sou reduït. Cobren lo indispensable per a viure, portant una vida metòdica, ordenada i d'economia. ¿Podrien pagar un segur a una Companyia si es trobaven agobiats per una llarga malaltia?

Fins prescindint d'aquest aspecte essencial, que cal tenir en compte, car és el més perillós si tractéssim amb una Companyia asseguradora, fem un esbós del que significa pels Secretaris i Funcionaris municipals de Catalunya el segur de vida, en la forma que se'n planteja. Prenem per base de càlcul i com a terme de comparació el segur perpetu, obligatori fins a 85 anys. Un de jove surt beneficiat anyalment, si és de la 1.ª categoria, en pessetes 15'40 per cada mil pessetes assegurades; si és vell, en un 38'40 ptes. per 1,000. Si és de la 2.ª categoria, en 13'40 o

36'40 ptes per 1,000, respectivament. Si l'assegurament pertany a la 3.^a categoria, surt beneficiat el jove en un 14'60 per 1,000 el vell en un 37'60 per 1,000. El de la 4.^a categoria surt beneficiat, fent el segur en la Mutuallitat de Secretaris i Funcionaris municipals de Catalunya, en un 14'26 per 1,000 el jove, i en un 37'26 per 1,000 el vell.

Si volguéssim fer un segur de vida per 20 anys, les diferències de les quotes anuals a pagar encara serien més remarcables. Donem el següent resultat: Ptes. 36'20 per 1,000 o pessetes 48'10 els de la primera categoria; pessetes 34'20 per 1,000 o pessetes 46'10 per 1,000 els de la segona categoria; ptes. 35'40 per 1,000 o ptes. 47'30 per 1,000 els de la 3.ª categoria, i, finalment, pessetes 35'06 per 1,000 o ptes. 46'96 per 1,000 els de la quarta categoria, segons siguin joves o vells els assegurats.

Posem un exemple per a més claredat. Si morís un jove, al cap de 15 anys de fet el segur, ¿quant hauria pagat de més a una Companyia asseguradora que a la Mutuallitat de Secretaris i Funcionaris municipals de Catalunya?

El de la 1.ª categoria hauria pagat de més a la Companyia ptes. $15'40 \times 1'50 \times 15 = 346'50$ pessetes, si hagués firmat una polissa de segur a pagar perpètuament. Si hagués ajustat el segur per 20 anys, el càlcul dona el següent resultat: Ptes. $36'20 \times 1'50 \times 15 =$ Pessetes 814'50. El de 2.^a categoria Pessetes $13'40 \times 2 \times 15 =$ Ptes. 402 en el segur perpetu, i Ptes. $34'20 \times 2 \times 15 =$ Ptes. 1,026, en el segur per 20 anys. Els de la 3.^a categoria, Ptes. $14'60 \times 2'50 \times 15 =$ Ptes. 547'50 en el segur a perpetuïtat, i Pessetes $37'60 \times 2'50 \times 15 =$ 1,410 pessetes en el segur per 20 anys. Els de la 4.^a categoria, Pessetes $14'26 \times 3'50 \times 15 =$ 748'65 pessetes en la primera forma de segur, i ptes. $35'06 \times 3'50 \times 15 =$ Ptes. 1840 65 en la segona forma.

Suposem que un Secretari, de 53 anys d'edat, s'assegura en una Companyia; que fa un segur per 20 anys, i que fineix al cap de 15 anys d'estar assegurat. ¿Quant hauria pagat de més a la Companyia que a la Mutuallitat si hagués fet un segur de pessetes 2,500?

La Companyia hem vist que li exigeix una quota anual de segur de Ptes. 64'10 per 1,000. Els que fan un segur de vida a la Mutuallitat de Ptes. 2,500 pertanyen a la 3.ª categoria i se'ls exigeix un 16'80 per 1,000 sobre el capital assegurat. La diferència, doncs, en contra del que fa el segur és de Ptes. 47'30 per cada mil pessetes assegurades. El càlcul és així: Ptes. $47'30 \times 2'50 \times 15 =$ Pessetes 1,773'75 la qual quantitat hauria pagat de més a la Companyia asseguradora que a la Mutuallitat de Secretaris i Funcionaris municipals de Catalunya, amb el desventatge que, pagant moltíssim més, no tindria fet el segur de malaltia. La Companyia asseguradora té per finalitat essencial, per objectiu únic, el negoci, el lucre sobre el segur; la Mutuallitat, pel contrari, fa un esforç màxim, no persegueix altra cosa que cercar el relatiu benestar del mutualista. És indispensable que el Secretariat i els Funcionaris municipals de Catalunya tinguem el seny i l'entusiasme necessaris per a cooperar a l'obra iniciada, donant-li vida esplendorosa.

ANTONI JOVÉ I VERGÈS
Secretari de l'Ajuntament
de Vallbona de les Monges

CONSULTES

El mestre nacional d'aquest poble sosté que té dret a cobrar retribucions dels alumnes que assisteixen a l'Escola, a la qual cosa es neguen els pares d'alguns nois. Es demana l'opinió de la REVISTA.

És indubtable que els mestres de l'Estat no tenen dret a exigir retribucions als alumnes, ni tan sols a acceptar-les quan voluntàriament es donguessin.

El R. D. de 8 de juny de 1910 va iniciar la gratuïtat, en el seu article 12, que diu: «L'ensenyament a totes les Escoles serà completament gratuït a mida que s'implantin els nous sous, sense que els mestres puguin reclamar cap quantitat per retribució ni per cap altre concepte als alumnes»; i la Llei de Pressupostos de 29 de desembre del mateix any, en la disposició especial número 17, «autoritza al Govern perquè a mida que els recursos del Tresor ho permetin pugui millorar el sou assignat als mestres de Primera Ensenyança de les Escoles Públiques en les distintes categories, de modo que el sou mínim corresponent a la última sigui de 1000 pessetes, procurant establir ensem la gratuïtat en l'ensenyament».

Els augments de sou es varen anar efectuant, declarant-se sempre la gratuïtat. Així la R. O. de 31 de març de 1911, article 5, que regulava ascensos, va dir que els «mestres podran seguir percibint les quantitats que els pares tinguin a bé otorgar-los en cepte de donació voluntària, desapareixent aquesta exacció quan quedi vagant l'Escola». El R. D. de 14 de març de 1913 va establir que els mestres que ho demanessin continuarien percibint retribucions, però en aquest cas s'entenia que renunciaven a l'augment de sou, però sempre va dir i ho ratificà la R. O. de 5 d'abril del mateix any, cessaran les retribucions, quan es traslladin o ascendeixin. Cap mestre o comptadíssims devien ésser els que preferien les retribucions, però en tot cas han tingut forçosament un ascens.

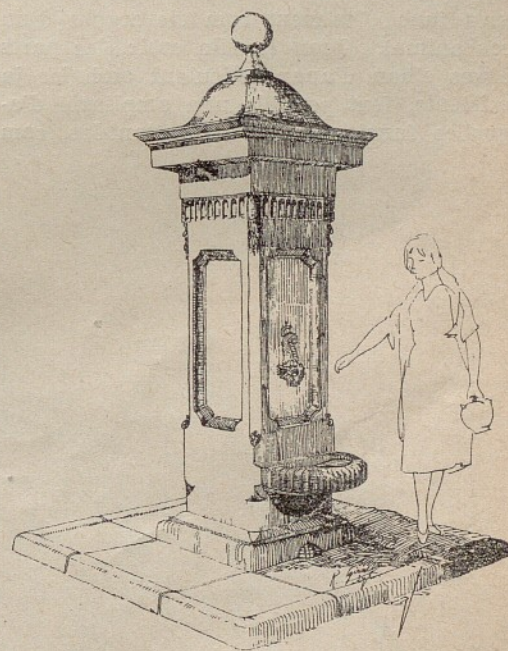
De modo que per imposició de la llei uns o perquè preferien l'ascens ja des del primer moment altres, els mestres no tenen dret a retribucions dels alumnes. Tal com deia la R. O. de 12 de febrer de 1912 «els mestres desdoblats no tenen dret a retribucions, ja que tota la reforma últimament feta va encaminada a suprimir-les», i aquesta Reial Ordre, que contestava una consulta, avui pot fer-se extensiva a totes les categories de mestres de l'Estat.

Alguns regidors d'aquest Ajuntament dubten de si el R. D. de 31 de desembre de 1917, nomenat de millores, pot aplicar-se sense perill de que tinguessin efecte les reclamacions contra la seva legalitat; ¿hi ha algun text que li dongui valor decisiu?

El R. D. de 31 de desembre de 1917 va interpretar en deguda forma l'article 137 de la Llei Municipal i per això la seva aplicació no ha suscitat dificultats, ja que és evident la justícia d'aquella disposició. Les Corts en dictar la llei de Pressupostos de 29 d'abril de 1920 varen ratificar la seva legalitat a l'autoritzar al Govern perquè pogués concedir totes o alguna de les exaccions municipals, que ja no fossin concedides, consignades en el projecte de llei de 16 de

juliol de 1918, i aquest projecte de llei conté en essència, i en moltíssims detalls, el dit R. D. de millores.

Mes, darrerament una sentència del Tribunal Suprem de 4 d'octubre de 1922 (Gaceta de 12 de febrer de 1923) ha acabat de donar-li caràcter legal acceptant una sentència del Tribunal Provincial, un considerable de la qual estableix que és indubtable la legalitat i força obligatòria del R. D. de 31 de desembre de 1917, malgrat que no es discutís la legalitat o illegalitat del Decret, sinó una qüestió relativa a les reclamacions contra l'acord municipal que implantava l'impost de millores que el recurrent considerava, equivocadament, que s'oposaven a l'article 171 de la Llei Municipal i per això sostenia que no podien tenir efecte encara que les establís el repetit Reial Decret.

Font per a la Rambla de Figueres, que és el Saló de la capital de l'Empordà; font de pedra calissa que, nascuda en les entranyes de la terra empordanesa, és dignificada decorant son bell passeig.

El seu cost fou projectat en 4.700 pessetes i s'ha construït amb lleugeres modificacions.

REDACTORS I COL-LABORADORS DE LA

REVISTA DE LA VIDA MUNICIPAL

Josep M.^a Pi i Suñer, Miquel Vidal i Guardiola, Josep Claveria, F. Sans i Buigas, Ramon Coll i Rodés, Manel Raventós, Guillem Busquets, Lluís Jover, Josep M.ª Gich, Josep M.ª Tallada, Joaquim Bosch, Josep Escofet, J. Vallès i Pujals, Ramon Cunill, J. Garriga i Massó, Ricard Giralt i Casadesús, Joan Pelegrí, Antoni Darder, Adolf Florensa, Pere Corominas, Manel Alcàntara i Gusart, Artur Baldrís, Joan Vinyas, Nicolau M.ª Rubió, Francisco Tenas, Ezequiel Poncel, Candi Closa, Joan Pardo, Joaquim Ducet, Agustí Duran i Sanpere, Pompeu Fabra, Santiago Gras, Antoni Ariet, Francesc Folguera, Josep Castells, Francesc Rosell, Enric Mias i altres.

Secretari de la REVISTA; F. Culí i Verdager.

SERVEIS TÈCNICS MUNICIPALS

PLANOLS D'EIXAMPLA

Les ciutats i les viles són com els cossos vius: quan la seva vida és fàcil i potent, creixen. Aquest creixement si no s'endega i es dirigeix encertadament, es fa d'una manera amorfa, sense satisfer cap de les condicions que els nous barris haurien de tenir. La casualitat o la especulació privada són les que determinen les etapes i la direcció de l'extensió; temps a venir, quan volen corregir-se els greus danys que aquella imprevisió ha portat, el cost de les obres necessàries és vint o quaranta, o cent vegades superior al que hauria estat en ocasió oportuna, i sovint ni amb aquestes operacions costoses el mal pot tenir ja remei.

Així que una agrupació urbana surt del seu grau més rudimentari, s'estructura sempre d'una manera clara, diferenciant-se les distintes parts que han de fer cada una la seva funció, talment com els òrgans d'un cos animal. Quan la vila creix, les parts noves s'han d'anar articulant amb les ja existents, fent possible una ampliació d'aquelles funcions, i no dificultant-les, com

sense tenir en compte pendents ni desnivells, ni res: hi han carrers, que de tanta pujada que fan, les aceres tenen d'ésser fetes amb esglaons: i de l'una a l'altra hi queda tota l'amplada normal que en els altres carrers serveix per passar carruatges, però que en aquests *no serveix absolutament per a res*, si no és de torrent quan plou: i he sentit contar que un dels *urbanitzadors* que més malifetes d'aquestes han comès, deia un dia, satisfet, senyalant la barriada: «Tot això ho he transformat jo»; i afegia ingènuament: «ara ho faria molt diferent, perquè llavors no vaig tenir en compte els desnivells.» Sense ésser tan grotesc com això, el mateix Eixample de Barcelona, al costat d'innegables encerts, com la disposició de les illes o *mansanes*, té el defecte capital de que no s'articula amb la part vella, i que, excepte el passeig de Gràcia, ha tapat totes les comunicacions directes de la vella urbs amb els pobles veïns que havien d'arribar a ser-ne part integrant.

Entre les consideracions que més han de

carrers principals de trànsit, i els sectors intermedis són l'emplaçament adequat per a deixar espais lliures, i disposar els barris més tranquils, propis per a l'habitació.

En la fig. 2, que representa el plànol d'Eixample de Lleyda, ja aprovat, es poden observar pràcticament aquestes característiques: si el mira algú que estigui familiaritzat amb la vella ciutat, reconeixerà tots els grans carrers de l'Eixample, les carreteres i camins actuals d'accés; d'aquesta manera l'eixample ve a ésser un creixement natural i no una superposició violenta d'un organisme a un altre de diferent.

Les consideracions higièniques també són essencials. S'ha de tenir present quin és el tipus corrent de casa, per a pendre'l, millorat si convé, com a base per a determinar les mides i forma normal de les illes; quina serà l'orientació més favorable, no solament per a rebre llum i calor del sol, sinó també preocupant-se de les direccions dels vents més freqüents o violents. Això darrer té també molta importància per a procurar disposar els cementiris i les indústries que puguin produir gasos perjudicials o simplement desagradables, de manera que els vents més freqüents els allunyi del nucli habitat. Una altra condició essencial és

(Fig. 3).—Projecte d'urbanització del barri de Ribes Roges a Vilanova i Geltrú

passa massa sovint amb eixamples fets rutinàriament. D'això resulta que, per a preparar un plànol d'eixample, s'ha de començar per fer un estudi detalladíssim i complet del què podríem anomenar fisiologia de la ciutat o vila que s'estén. Les circumstàncies que cal tenir presents són molt nombroses; no es negui que això sigui un desordre que entrebanqui la fantasia del que projecta; al contrari: aquesta fantasia, no sap treballar més que deslliurada de tota limitació real, no té cap valor. Per altra part, si aquell estudi no es fa, els resultats són deplorables, i cal pensar que si és molt lamentable que un arquitecte s'equivoqui en la solució d'un projecte de casa, d'aquest error no en surten perjudicats més que els individus d'una família; però si el que s'esguerra és el plànol d'una barriada, el perjudici és immens i irremediable: com diu l'Unwin, l'aigua no correrà costa amunt només per donar gust al genial urbanitzador.»

A Barcelona tenim moltes de les seves barriades exteriors absolutament i definitivament esguerrades, només perquè els que les projectaren ho varen fer sobre el paper,

pesar en la forma que hagi de pendre l'Eixample, són predominants les de circulació o trànsit, les de higiene i les d'estètica.

En quant a les primeres, s'ha de procurar que els carrers fonamentalment importants de l'Eixample coincideixin en línies generals amb els camins d'accés a la part vella. Aquestes són les direccions naturals de creixement: així com les antigues ciutats emmurallades omplien el cercle fortificat i s'anaven apretant fins que calia fer-ne un altre més enfora i tornar-lo a omplir, creixent així en zones concèntriques, les ciutats i viles obertes com són totes les modernes, s'estenen d'una manera tota diferent; per les vores de les carreteres i camins d'accés, van bastint-se cases, i es formen carrers edificats que s'allunyen a vegades quilòmetres del nucli vell; aquest fenomen vist sobre un plànol fa l'efecte de que la ciutat va estenent una mena de tentàcul en tot sentit; i entre mig resten grans extensions de camp conreat, sense cap aspecte urbà (fig. 1).

Quan el plànol d'eixample s'estudia, convé aprofitar aquest fenomen natural en lloc de contrariar-lo: les vies d'accés formaran els

que el traçat de carrers faci després fàcil un bon servei de clavegueres: això no s'ha de deixar per a un estudi posterior, sinó que ha d'influir en tot moment en el pensament de l'urbanitzador.

Totser res té tanta importància des del punt de vista higiènic com la qüestió dels espais lliures. Avui un plànol d'urbanització pot tenir tots els problemes resolts i ben resolts, presentar detalls admirables, i si no preveu una extensió suficient d'espai lliure, serà un projecte dolent. Les ciutats que creixien ràpidament durant el segle XIX moltes vegades no ho varen tenir en compte, i quan ha volgut remeiar el mal, les despeses han sigut formidables i la qüestió tampoc ha estat resolta. Tan fàcil com és deixar espais lliures, quan l'edificació tot just comença i, per tant, el valor del terreny és limitat! Tots els que tenen una part més o menys activa en el govern municipal d'un poble hauria de tenir això sempre present: les quantitats que en un moment donat es destinen a aquest objecte, haurien d'ésser més tard enormement augmentades, per a assolir resultats molt més migrats. En aquest punt, com en tots, *urbanització* vol

PROJECTE D'EIXAMPLA DE LLEYDA (Fig. 2)

ESCALA

100

500 metros

Lleyda, la capital de la Catalunya Occidental, va a alçar damunt el seu Pla, bellament coronat pel campanar de la Seu i enriquit per les aigües del Segre, el seu primer Eixampla, que té ja estat oficial.

El projecte, obra dels arquitectes, col·laboradors d'aquesta REVISTA, Srs. Adolf Florensa i R. Giralt i Casadesús, representa el nou camí que en la nostra terra pren l'art de la urbanització. La urbanització no és solament una solució als problemes de la tècnica del carrer i a l'estètica de la ciutat, sinó que té alhora un caire social: l'habitació.

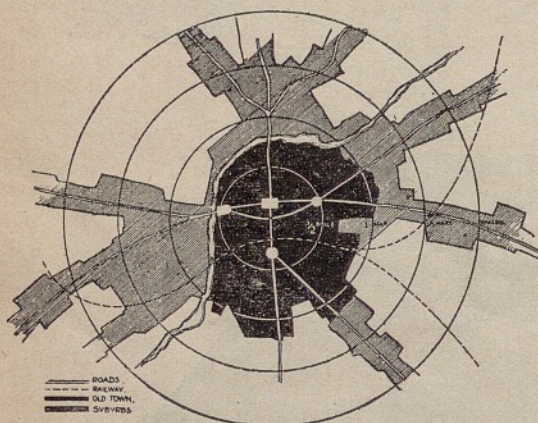
Carrers adequats al tràfec, belles perspectives i emplaçament lògic de les barriades del comerç, indústria i habitació, uns i altres, degudament enllaçades i harmonitzades, són les característiques de la moderna construcció de ciutats.

És en aquest sentit que l'Eixampla de Lleyda representa el primer i més seriós esforç fet en les terres catalanes, i alhora dóna un exemple als municipis que, no tenint plans d'urbanització tan indispensables, es troben amb grosses dificultats en tots els aspectes i, sobretot, en el legal, quan volen controlar l'edificació.

dir *previsió*. A Nova York, per exemple, l'any 1853 es varen adquirir per uns 5 milions de dòlars, 240 hectàrees de terreny amb les que es formà el «Central Park», un dels millors i més extensos del món; i en 1895 es va haver d'esmerçar una quantitat encara superior per a adquirir només que 4 hectàrees! 85 vegades menys terreny pel mateix preu!

Però no n'hi ha prou amb que una vila tingui els seus carrers ben disposats tècnicament i sigui sanitària i higiènica: cal además que presenti perspectives agradables, que l'aspecte de les places i carrers sigui variat, que els edificis públics, importants o modestos estiguin emplaçats dignament i, si pot ser, donant-se valor mútuament; cal, en conjunt, que la ciutat tingui bellesa i els seus fills puguin tenir l'orgull de ser-ne. I aquest resultat no pot obtenir-se quan el plànol és un esquema fred i geomètric, fet amb el regle sobre el paper sense tenir en compte les circumstàncies del lloc.

El segle XIX ha tingut en això un afluència funesta. El sistema d'encreuament, o sigui dels carrers iguals i tallant-se a escaire, sistema que té els seus primitius i més característics exemples a Europa, va rebre una aplicació constant en les fundacions de no-

(Fig. 1.)—Plànol de ciutat amb suburbis separats

ves ciutats a Nord Amèrica. Això va afavorir encara més la seva propagació a Europa. Llavors es va fer corrent el traçat de les ciutats i dels barris fent simplement un encreuat de carrers en dos direccions perpendiculars. Tots es carrers iguals, les illes, també; si a l'encreuament de dos carrers s'hi creia convenient xamfranar es angles, com a l'Eixample de Barcelona, s'havien de xamfranar tots. Això, combinat amb unes ordenances de construcció que feien acabar totes les cases per una línia horitzontal i a la mateixa alçada, i proscribien tota volada o ressalt fora del ple de façana, produeix el màxim de monotonia i cansament. Però aquestes idees eren les del temps i tothom les seguia convençut: jo he vist la memòria d'un projecte d'urbanització d'una finca gran, fet a Barcelona per un mestre d'obres de la segona meitat del segle XIX, i en ella s'hi llegeix aquesta frase lapidària «una calle para ser perfecta debería prolongarse por ambos lados en línea recta hasta el infinito».

Això va portar una reacció, exagerada com totes, i al llibre d'en Sitte predicant l'estudi de les formes pintoresques i irregulars de l'Edat Medieval i del Renaixement, va sorgir la formació d'una escola d'urbanitzadors, especialment a Alemanya, que al costat de creacions molt interessants, a vegades en varen fer un xic massa. Hi

ha plànols en que la línia recta és absolutament proscriu, i les corbes són tan complicades i arbitràries que el plànol sembla un enfilall de serpentines dels que surten als balcons després d'una processó. Avui es va a solucions més equilibrades, no deixant de fer un carrer corbat quan hi ha una circumstància que ho demana, però fent-lo recte quan no hi ha motiu en contra. Les vies monumentals i de gran moviment es fan preferentment rectes i de corbatura molt allargada: els carrers d'habitació, els barris de xalets o petites casetes, són més compatibles amb les formes corbes i irregulars. Com a exemple d'una urbanització de cases isolades presentem la del barri de Ribes Roges (fig. 3), Vilanova i Geltrú, deguda a l'arquitecte en Josep Maria Miró i Guibernau.

Encara que hem parlat molt lleugerament de la qüestió, creiem que n'hi ha bé prou per a que els pobles i ciutats de Catalunya vegin la importància que té el posseir un bon plànol d'eixample, no fet de qualsevol manera, sinó precedit d'un estudi en que es tinguin en compte les circumstàncies que hem dit i moltes altres que no hi ha espai per a anotar; i pensin que l'encert o el desencert d'ara ajudarà a viure i a créixer a la ciutat d'aquí a cent anys, o serà com un lligam que, destorbant-li els moviments i impedit-li el desenrotllament natural, pot comprometre la seva natural existència.

ADOLF FLORENSA

Prof. a l'Escola Superior d'Arquitectura de Barcelona

DEURES QUE LA LEGISLACIÓ IMPOSA

MES DE SETEMBRE

AJUNTAMENTS

SERVEIS BIENNAIS

Juntes pericials de la contribució territorial.—Són tres en l'actualitat les que funcionen. Per entendre en tot el que fa referència a aquesta tributació, el Reglament de 30 de setembre de 1885 va conservar les Juntes pericials, aleshores reglamentades pel R. D. de 24 de maig de 1845 i Rs. Os. de 10 de febrer de 1859 i 16 de juny de 1863.

Segons l'article 31 de l'indicat Reglament, aquestes Juntes es componen d'un nombre de pèrits repartidors contribuents per territorial, igual al de regidors de l'Ajuntament, dels quals aquest en nomena la meitat i en quant a la resta, farà proposta de triple número de contribuents a l'Administrador d'Hisenda, perquè en aquesta forma de terna faci el nomenament. Si el nombre és senar, el contribuent sobrant també el nomenarà l'indicat Administrador.

Dos dels vocals, quan el nombre d'aquests no arribi a vuit, i tres, quan siga superior a aquesta xifra, tindran que ésser nomenats precisament entre els propietaris forasters. A més, es nomenarà un nombre de suplents igual al de la meitat dels propietaris, els quals tots ells deuran ésser veïns de la població.

Formaran part d'aquestes Juntes en qualitat de President, l'Alcalde, en la de Vicepresident, un regidor de l'Ajuntament, i com a Secretari, el de l'Ajuntament o aquell altre que designi la Junta. Una R. O. de 27 de juny de 1903 ha disposat que d'elles formi part en qualitat de vocal un membre de les Associacions de Propietaris allà on n'hi hagi de constituïdes.

Els càrrecs de vocals duren quatre anys, a renovar per meitat cada dos anys.

Aquesta renovació, segons l'article 32 del Reglament, devia fer-se en el mes de gener. Més tard, el R. D. de 4 del mateix mes de 1900, va disposar que es fes en el mes de juliol, i darrerament, la Direcció general de Contribucions, i com a conseqüència de l'últim canvi de l'any econòmic, per Circular teogràfica de data 9 de maig de 1919, va manar que la renovació es fes en el mes de setembre.

Com siga que dita renovació correspon als anys senars en aquest any i mes deu complir-se en aquest servei biennal.

Tots els detalls sobre la renovació de les Juntes Pericials es troben en el Capítol IV del Reglament de setembre de 1885, per quin motiu cap falta fa reproduir-los en aquest estudi.

Es aquesta la primera Junta de les tres que actualment estableixen les disposicions que regulen la tributació de la propietat.

Es la segona la creada per llei de 23 de març de 1906, composta d'un Síndic, que és el de l'Ajuntament, dos majors contribuents i dos veïns, tots ells elegits per sorteig.

Aquesta Junta, segons l'article 46 de l'esmentada llei, té per missió auxiliar en tot el que fa referència a la formació dels Avenços catastrals de rústica, i han de constituir-se en les poblacions on es practiquin aquestes operacions.

Aquestes Juntes, que sols devien durar el temps que durés la formació de l'Avenç catastral, foren declarades permanents, primer, per l'article 19 del R. D. de 5 de gener de 1911 i, més tard, pel 21 del R. D. de 10 de setembre de 1917 reorganitzant el servei del Catastre de la Riquesa rústica.

Diu aquest article que serà President d'aquestes Juntes el Síndic, i Secretari, sense vot, el de l'Ajuntament o persona que designi l'Alcalde. Disposa també que com a funcions els correspon les determinades en l'article 46 de l'esmentada llei de 1906 i a més informar tots els expedients d'alteració de característiques catastrals que es produeixin en la demarcació municipal i en totes les compreses en el Reglament de 23 d'octubre de 1913.

En quant a la renovació, diu que es faci per biennis. No diu més aquesta disposició, si bé entenem que amb aquesta declaració vol dir que duraran dos anys i es renovaran per meitat cada any.

L'època és la mateixa que els Ajuntaments, o siga el mes d'abril.

La tercera Junta és l'actualment establerta per l'article 19 de la Instrucció de 29 d'agost de 1920, que regula la formació dels Registres fiscals d'edificis i solars.

Segons aquesta disposició, les Juntes peri-

cials creades per l'article 46 de la llei de 23 de març de 1906 per la riquesa, funcionaran per la urbana amb la sola variant de que els dos majors contribuents ho seran en el concepte dit d'urbana i sols es crearan en aquelles poblacions en les quals no existeixin Administracions de Contribucions o altres organismes de funcions anàlogues o oficines de conservació dels Registres fiscals.

Llurs atribucions són les següents: a) Informar les reclamacions que formulin els contribuents en l'època de formació dels registres i en tots els expedients d'alteració determinats en la Instrucció, sempre que actui la Comissió comprovadora i en aquells casos que ho disposi la Superioritat. b) Facilitar als arquitectes encarregats del servei les dades que aquests reclamin referents a la propietat urbana municipal.

Es President d'aquestes Junes el Síndic; Vice-president, el que la Junta designi en votació ordinària, i secretari, amb veu i sense vot, el de l'Ajuntament.

En quant a les deliberacions, es regiran pels mateixos preceptes que les Junes Pericials del Reglament de 1885, o siga de les primeres estudiades, prenent-se els acords per majoria de vots.

Aquestes Junes, format que siga el Registre fiscal, cessaran en llur constitució i funcionament si en la localitat hi queda un Arquitecte conservador d'aquell, continuant en cas contrari.

La renovació és per meitat cada any. En quant al mes en que deu fer-se, no dis-

posa la Instrucció de 29 d'agost de 1920 que siga en el mes d'abril, particular que el determina el R. D. de 10 de setembre de 1907 per a les Junes del Catastre. Amb tot, entenem que com a criteri d'analogia i per no existir raó de cap classe que dues Junes quasi idèntiques en llur constitució i funcionament la una hagi de renovar-se en una època i l'altra que la renovació de la Junta del Registre Fiscal deu fer-se en el mes d'abril de cada any.

Concretant aquesta intrincada matèria, podem formular les següents conclusions:

Primera. Que existeixen en l'actual tres Junes Pericials:

a) La antiga dels Amillaraments actualment establerta pel Reglament de la Contribució Territorial de 30 de setembre de l'any 1885.

b) La del nou règim d'avenç catastral de rústica, establerta per la llei de 23 de març de 1906, i declarada permanent per Reial Decret de 17 de setembre de 1917.

c) La del nou règim de Registre fiscal d'urbana, establerta en l'actualitat per la Instrucció de 29 d'agost de 1920.

Segona. Que la primera es renova per meitat cada dos anys en el mes d'abril, i les altres dos per meitat també cada any en el mateix mes, encara que pot defensar-se que ha d'ésser per setembre.

Tercera. Que en les poblacions on tant per rústica com per urbana hi hagi l'antic règim d'Amillaraments, sols es constituirà la primera de les tres Junes.

Quarta. Que si hi ha un règim mixte

d'Amillaraments combinat amb Avenç Catastral o Registre Fiscal, encara que aquests siguin en formació, es constituirà la primera Junta per a quell ram de la riquesa siga rústica siga urbana que encara estigui subjecte al sistema dit d'Amillaraments, i per aquell altre ram que ja estiga en formació el nou instrument tributari, es constituirà la nova Junta que li correspongui, o siga la segona de les estudiades per rústica, i la tercera per urbana.

Quinta. En el cas d'una major perfecció en que estiguin formats o en formació l'Avenç Catastral i el Registre Fiscal, sols es constituiran les dos noves Junes, quedant definitivament desapareguda l'antiga del Reglament de 30 de setembre de 1885.

SERVEIS ANUALS

Padró de Cèdules Personals.—L'impost de cèdules personals continua essent un ingrès de l'Estat per a tots els Ajuntaments que no siguin capitals de província ni poblacions assimilades o siga, de més de 30,000 habitants, ja que en aquestes poblacions fou cedit als municipis en virtut de la llei de desgravació dels vins, de 3 d'agost de 1907.

Es aquest un impost en quant a la classe i quantia de les cèdules que s'ha anat formant paulatinament, en forma que, per a fer-se càrrec de l'actual estat de l'impost cal fer una recopilació històrica de les disposicions fiscals que han afectat a les cèdules personals.

Aquesta ve compresa en el següents quadro:

Classes	Quotes segons la llei 31 de desembre de 1881, art. 3, confirmades i ampliades per l'article 5 llei de pressupostos 31 de desembre 1906.	Tres dècimes, art. 6 llei 28 juny de 1898 i R. D. del mateix, confirmada per l'article 6 llei 31 de març 1900, suprimides per llei Pressupostos 31 de desembre 1906 i restablertes per llei 16 juny 1907.	Acumulació de l'anterior quota i dècima determinada per la llei de 3 d'agost 1907	50 % recàrrec ordinari per llei 31 de desembre 1881, aplicable a tots els Ajuntaments	3 dècimes recàrrec especial, art. 3 llei de vins de 3 d'agost 1907 aplicable solament a capitals de província en les de més de 30,000 habitants i ports de Gijón, Vigo i Cartagena.	Import total de la cèdula	
						En poblacions no capitals de província.	En poblacions capitals de províncies, en les de més de 30,000 habitants i ports de Gijón, Vigo i Cartagena.
Especial . . .	200'000	60'000	260'000	130'000	78'000	390'000	468'000
1. ^a	100'000	30'000	130'000	65'000	39'000	195'000	234'000
2. ^a	75'000	22'500	97'500	48'750	29'250	146'250	175'500
3. ^a	50'000	15'000	65'000	32'500	19'500	97'500	117'000
4. ^a	25'000	7'500	32'500	16'250	9'750	48'750	58'500
5. ^a	20'000	6'000	26'000	13'000	7'800	39'000	46'800
6. ^a	15'000	4'500	19'500	9'750	5'850	29'250	35'100
7. ^a	10'000	3'000	13'000	6'500	3'900	19'500	23'400
8. ^a	5'000	1'500	6'500	3'250	1'950	9'750	11'700
9. ^a	2'500	0'750	3'250	1'625	0'975	4'875	5'850
10. ^a	1'000	0'300	1'300	0'650	0'390	1'950	2'340
11. ^a	0'500	0'150	0'650	0'325	0'195	0'975	1'170
Esposa especial						97'500	117'000
» 1. ^a classe						48'750	58'500
» 2. ^a »						36'500	43'875
» 3. ^a »						24'375	29'250
» 4. ^a »						12'187	14'625

La formació del Padró correspon en tots els casos als Ajuntaments. Abans de la llei de 3 d'agost de 1907 n'estaven exceptuats els de les capitals de província per la raó de que de llur confecció se'n cuidava l'Administració de Contribucions, tasca que ja no realitza per ésser ara l'impost de cèdules personals un ingrès d'aquests municipis.

Les operacions del Padró que disposa l'article 26 de la Instrucció de 27 de maig de 1884 comencen en el mes de setembre, mitjançant el repartiment de fulles declaratòries, havent-se de remetre a l'Administració de Contribucions el Padró format abans del primer d'abril de l'any vinent.

La data en que deu fer-se el repartiment de les fulles declaratòries ha sofert diverses variants.

L'art. 26 de la Instrucció senyala el mes de març, en atenció a que quan es va publicar, l'any econòmic era de 1 de juliol a 30 de juny mes igualat l'any al natural per la llei de 28 de novembre de 1899 i R. D. de 30 del mateix mes i any, una Circular de 5 de gener de 1900 va disposar que el Padró de Cèdules personals comencés a formar-se en el mes de setembre.

Era de creure que l'última modificació de l'any econòmic disposada per la llei de 21 de desembre de 1918 i R. D. de 23 del mateix

mes i any establert-lo de 1 d'abril a 30 de març, modificaria la data del començament de l'indicat Padró, mes no ha sigut així.

El R. D. de 4 d'abril de 1919, com a conseqüència del canvi de data de l'any econòmic, va establir un canvi en la de confecció dels diferents instruments tributaris sense dir res en el que es referia a les Cèdules personals. Aquesta determinació ha sigut posteriorment feta per una R. O. de 27 de febrer de 1920 (*Gaceta* del 29), la qual disposa que en virtut de l'autorització continguda en l'art. 7 de la llei de 21 de desembre de 1918, la formació i examen dels Padrons i la distribució de les cèdules continuïn efec-

tuant-se en els terminis que l'estat de dret vigent senyalaven, i afegint que els indicats Padrons devien ésser en poder de les Intervencions el dia 1 d'abril, el compliment del qual precepte encomana a les Administracions de Contribucions.

Per tant, conforme havem indicat, és el mes de setembre aquell en el qual deu començar-se la formació del Padró de cèdules personals.

La distribució de fulles declaratòries, diu l'art. 26 de la Instrucció, es farà en la forma que disposin els Ajuntaments, essent evident que deu ésser a domicili.

Els caps de família deuen omplir-les, deixant de consignar tan sols la classe de cèdula que els correspon, ja que això pertany a l'Alcalde i Secretari, que són els funcionaris encarregats de confeccionar el Padró, i en definitiva a l'Ajuntament.

Tingui's molt en compte que la confecció dels nous Padrons de Cèdules con fan molts Ajuntaments sense repartir les fulles i fins copiant el de l'any anterior, sobre ésser causa de greus deficiències, pot motivar la no aprovació del Padró per part de l'Administració de Contribucions, ja que per Circulars de la Direcció General del ram de data 21 de febrer de 1898 i 24 del mateix mes de l'any immediat, va disposar-se que no es fes la indicada aprovació si junt amb l'instrument tributari no s'acompanyessin les fulles declaratòries.

Continuarem aquest estudi en el pròxim mes. Direm sols, per acabar, ara, que el recàrrec del 50 per 100 que tenen dret a imposar els Ajuntaments sobre les quotes al Tresor, segons l'art. 3 de la Instrucció, deuran comunicar l'acord a l'Administració d'Hisenda abans de començar l'any econòmic. Al nostre entendre no cal pendre un acord especial en aquest sentit, essent suficient amb que aquest càrrec sia inclòt en el Presupost ordinari del nou exercici.

SERVEIS SEMESTRALS

Cens escolar.—Està disposat per l'art. vuitè de la llei de 23 de juny de 1909 i per la R. O. de 10 de juliol del mateix any.

El R. D. de 18 de juliol de 1912 determina diversos particulars relatius a la formació del cens, la lectura dels quals recomanem:

Deu ésser format abans del 12 de setembre, per a publicar-se en la segona quinzena del mateix mes a l'efecte de subsanar les omissions que pugui tenir, en forma que els pares i tutors venen obligats a examinar-lo per a demanar la inclusió dels que no hi estiguin compresos.

Vacunació.—Es l'únic servei que hi ha a complir dels semestrals en el tercer mes del semestre.

En la relació de serveis del mes de maig es donen detalls pel compliment d'aquest servei.

SERVEIS TRIMESTRALS

No n'hi ha cap a complir el tercer mes del trimestre.

SERVEIS MENSUALS

Els mateixos de la relació de serveis del darrer mes.

F. SANS I BUIGAS

Prof. a l'Escola d'Administració

CENS ELECTORAL

Rebificació del Cens: Les llistes definitives

En els darres números de la REVISTA hem dit que la Junta Provincial del Cens pot remetre a la Junta Municipal les llistes definitives fins el dia 1.^r de setembre, i quan aquestes siguin rebudes per la Junta Municipal, s'han de portar a cap les operacions que la llei senyala.

En el número anterior (mes d'agost) es detallaren aquelles operacions, que poden tenir lloc durant el present mes de setembre, si la remissió de les llistes té lloc a darreries d'agost.

Al número anterior, doncs, pot consultar-ho el lector.

JUTJAT MUNICIPAL

Servei militar

Relació de minyons del pròxim reemplaç. ()*

Els Jutjats Municipals han de remetre als Ajuntaments i Comissions Mixtes respectives, durant els mesos d'agost o setembre de cada any, una relació dels minyons inscrits en els Registres del seu càrrec que comptin l'edat precisa per a ésser allistats en l'any següent immediat, amb expressió del lloc de naixement de cadascú i fent constar als qui d'aquests siguin difunts; diu l'article 29 de la llei de reclutament de l'exèrcit. En conseqüència, arribat aquest mes d'agost, els Jutges Municipals remetràn aquesta llista dels varons que hagin d'ésser allistats en l'any de 1924 pel fet de complir l'edat de vint-i-un anys entre el 1.^r de gener i el 31 de desembre de l'any respectivament. Aquest any, doncs, la llista deu comprendre els nascuts durant l'any 1903. I s'ha d'expressar, demés, els que d'aquests siguin morts.

Això suposa, doncs, per el Jutjat Municipal la necessitat d'examinar curosament el llibre de naixements de l'any 1903; però també els llibres posteriors de naixements, ja que en els mateixos pot constar-hi quiscuna inscripció de naixements d'aquest any inscrit, per diverses causes, amb data posterior.

Ha de constar-hi també, el lloc del naixement. I la relació deu ésser certificada, i per duplicat, ja que ha d'enviar-se un exemplar a l'Alcaldia del Municipi, i altre a la Comissió Mixta de la Província.

DISPOSICIONS LEGALS D'APLICACIÓ

—Llei de 27 de febrer de 1912 (article 29.)

FORMULARI

Relació que deurà encapçalar-se amb «Província», «Partit judicial», i «Jutjat Municipal de.....»; amb el nom del Jutge Municipal que diu que dels llibres existents en el Registre Civil del seu càrrec, resulten nascuts en l'any 1903 i, per tant, que compliran vint-i-un anys dins el 1924, amb expressió dels morts, els que a continuació es detallen.

En la llista deuen constar noms i ambdós cognoms dels minyons, data (dia, mes i any) del naixement i de la inscripció, lloc

(*) Tingui's en compte que aquest servei, segons l'art. 29 de la llei de 27 febrer de 1902, pot ésser portat a terme indistintament en el mes d'agost o en el de setembre de cada any

del primer, i data (dia, mes i any) de la defunció, si n'hi ha.

Aquesta Relació s'ha d'enviar mitjançant Ofici acompanyatori a l'Alcalde del Municipi; i mitjançant altre

Ofici acompanyatori al President de la Comissió Mixta de Recluta de l'exèrcit de la Província, en la capital de la mateixa.

Si després d'enviada la llista anterior en Relació certificada i ans de procedir-se a l'allistament, morís quiscun dels compresos en la mateixa, el Jutjat Municipal ho posarà en coneixement de l'Alcaldia i de la Comissió Mixta, mitjançant un ofici senzill en el que es dongui notícia del fet sobrevingut. Per això, encara que aquest servei pot ésser portat a cap indistintament en els mesos d'agost o de setembre, és pràctic no efectuar-lo fins al final del darrer, per evitar rectificacions, freqüents en les poblacions del cens elevat.

Estadística del mes d'agost

REGISTRE CIVIL

S'ha de remetre:

—Pel Jutjat a l'Alcalde del Municipi corresponent, i durant la primera quinzena del mes de setembre un estat del nombre de naixements, matrimonis i defuncions ocorreguts durant el mes d'agost, amb les següents especificacions: en els naixements, el sexe; en els matrimonis, si són canònics o civils; en les defuncions, sexe i causa de la mort.

—Pel Jutjat al Liquidador de l'impost de drets reials i transmissió de béns, del cap de Partit, i també durant la primera quinzena de setembre, una relació o estat de les defuncions ocorregudes en el mes d'agost detallant: noms, cognoms, edat, estat, professió, domicili, dades de la mort i testament, vídua, fills i hereus presumptes.

JUDICIS DE FALTES

S'ha d'enviar:

—Pel Jutjat al President de l'Audiència, un estat dels judicis de faltes del mes d'agost, amb distinció dels incoats, en tramitació i acabats amb sentència, fent constar si aquesta fou o no apel·lada, si fou confirmada o revocada, i la pena i persona condemnada.

—Pel Fiscal Municipal al Fiscal de l'Audiència Provincial un altre estat dels judicis de faltes d'agost amb les mateixes dades de l'estat anterior.

(Disposicions legals d'aplicació i Formulari en el número 1 d'aquesta REVISTA).

JOSEP M. GICH

Prof. a l'Escola d'Administració

SECCIÓ DE LEGISLACIÓ

INSPECCIÓ DE PRIMERA ENSENYANÇA.—El Reial Decret de 22 de juny de 1923 (*Caceta* del dia 24) redacta en forma nova l'article 15 del Reial Decret de 5 de maig de 1913, que organitza la Inspecció de Primera Ensenyança, disposant que a cada província hi haurà una inspecció formada per tots els Inspecc-

tors adscrits a elles, les atribucions directives dels quals s'encomanaran al que designi la Direcció General de Primera Ensenyança, amb el nom d'«Inspector Cap Provincial».

INSTITUT DE COMERÇ I INDÚSTRIA.—El Reial Decret de 1.ª de juny de 1923 (*Gaceta* del dia 5) disposa, a fi d'obtenir el màxim rendiment possible dels elements professionals i tècnics de l'Institut de Comerç i Indústria, que compost fins ara de 50 vocals residents a distintes localitats no podien atendre amb rapidesa als seus afers, que es dongui una nova organització a dit Institut, determinant les seves finalitats de Cos consultiu, i orgue d'investigació i col·laborador en l'orientació de la política comercial i industrial d'Espanya. Es detalla, en dit Reial Decret, la composició de l'Institut i el funcionament del Ple de la Comissió Executiva, de la Presidència, de les Seccions Tècniques i de la Secretaria General.

MARINA MERCANT.—Per mitjà de Reial Decret de 21 de juny de 1923 (*Gaceta* del 23), s'aprova el projecte de llei penal per a la Marina Mercant, redactat en virtut de l'autorització atorgada al Govern per l'article quart de la llei de 8 de maig de 1920.

Dita llei comprèn disposicions generals; anàlisi dels delictes contra el dret de gentes; delictes contra la disciplina (sedició, insult a superiors, desobediència, abús d'autoritat, abandó del vaixell, abandó del servei i deserció); delictes contra la propietat (abordatges i naufragis, danys, polissonatge); delictes contra la policia de la navegació (barateria i infraccions de la legislació marítima) i faltes i correccions de les mateixes, comprenent als que faltin a la disciplina, a la policia de la navegació i indústria marítima, i a la policia dels ports. També es determina quines són les Autoritats competents per a corregir dites faltes.

EMIGRACIÓ.—El Reial Decret de 29 de juny de 1923 autoritza al Ministeri del Treball per a presentar a les Corts un projecte de llei modificant la llei d'emigració de 21 de desembre de 1907. Dit Reial Decret apareix a la *Gaceta* del dia 30 de juny.

Es preveu en dit projecte la necessitat de reduir el nombre de Vocals del Consell Superior d'Emigració, separant del mateix les funcions executives. El projecte parla també de la quantia de les patents de navilers i consignataris i de la manera de moderar els preus dels passatges.

COMPETÈNCIES.—Per la doctrina legal que contenen, ofereixen molt interès les resolucions de competència suscidades entre Jutges de Primera Instància i Governadors Civils de Províncies distintes, relatives, una d'elles a un interdicte contra l'ocupació de terrenys particulars sense procedir prèviament a la indemnització, i altres dos a possibles delictes de falsedat comesos a la rectificació de llistes electorals i en la mecànica de redacció d'actes de sessions d'Ajuntaments.

Es declara en dites disposicions que sense indemnització, no es pot privar a ningú de la seva propietat o possessió, no havent qüestions prèvies quan es tracta d'exercir accions civils, com és un interdicte; i que tampoc hi ha qüestió prèvia administrativa a resoldre en causes criminals per maqui-

nacions fraudulentos en la confecció de llistes electorals, ni per falsedat en la redacció d'actes d'Ajuntaments.

Reproduïm els Considerants de dites disposicions per l'interès de la doctrina consignada.

«Considerando:

Primero: Que la presente cuestión de competencia se ha suscitado con motivo de denuncia formulada por D. Gabriel Delgado Gallego ante el Juzgado de instrucción de Hinojosa del Duque, por haberse incluido indebidamente en las listas rectificadas del censo electoral de Belalcázar a varios individuos menores de edad o avecinados en otras poblaciones o inscritos en dos secciones y distritos diferentes y excluirse a otros no obstante ser vecinos de dicha localidad y tener la edad que la ley marca para emitir el sufragio.

Segundo. Que si bien la formación del padrón de vecinos es materia de la exclusiva competencia de los Ayuntamientos, los manejos fraudulentos que con tal motivo se cometan, en cuanto es operación relacionada con la constitución del Censo, con evidente intención de privar a varios individuos de votar, en este caso bien numerosos por cierto, pueden ser delitos previstos y definidos en la ley Electoral de 1907, cuyo conocimiento y castigo está encomendado a los Tribunales del fuero ordinario, a tenor de lo preceptuado en el artículo 78 del referido Cuerpo legal.

Tercero. Que según se tiene declarado, en delitos de esta clase no cabe la alegación de cuestión alguna previa que haya de ser resuelta por la Administración.

Cuarto. Que, por tanto, no se está en ninguno de los casos en que por excepción pueden los Gobernadores promover competencias a los Tribunales ordinarios en causas criminales.

Conformándose con lo consultado por la Comisión permanente del Consejo de Estado; Vengo en declarar que no ha debido suscitarse esta competencia.

Dado en Palacio a veintisiete de junio de mil novecientos veintitrés.»

«Considerando: 1.ª Que la presente cuestión de competencia se ha promovido con motivo de causa instruida contra el Secretario de Ayuntamiento de Escalante por no haber anotado en acta de la sesión municipal celebrada el 8 de abril de 1922 los nombres de los Concejales asistentes, y consignarse que se dió lectura íntegra de los expedientes de prófugos y que recayó acuerdo de la Corporación, inexactitudes que dieron origen a la protesta de varios Concejales, motivando el que se diese lectura de los expedientes, sobre cuya aprobación no recayó votación alguna, negándose los Concejales aquellos a firmar el acta y el Secretario a consignar la protesta.

2.ª Que tales hechos de resultar ciertos, pudieran constituir delitos de falsedad en documento público, previstos y definidos en el Código penal, cuyo conocimiento y castigo corresponde exclusivamente a los Tribunales del fuero ordinario.

3.ª Que según se tiene constantemente resuelto en delitos de esta clase, ni cabe la existencia de cuestión alguna previa que haya de ser resuelta por la Administración, ni a esta incumbe el conocimiento del asunto, motivos por los que no se está en ninguno de los casos en que por excepción, y con arreglo al artículo 3.ª del Real decreto de 8 de septiembre de 1887, pueden los Gobernadores promover competencias a las Autoridades judiciales en los juicios criminales.

Conformándose con lo consultado por la Comisión permanente del Consejo de Estado.

Vengo en declarar que no ha debido suscitarse esta competencia.

Dado en Palacio a veintisiete de junio de mil novecientos veintitrés.»

«Considerando: 1.ª Que la presente cuestión de competencia se ha promovido con motivo de interdicte de recobrar incoado por D. Cayetano Revueltas Ocaña, en nombre

de su mujer, contra D. Antonio Gómez y Fernández Piña, Ingeniero Jefe de la provincia de Almería, por haberle perturbado en tal concepto en la posesión de una finca de su propiedad, con motivo de los trabajos realizados por la Administración del Estado en el camino vecinal de Abila a la estación del ferrocarril de Linares a Almería.

2.ª Que no pudiendo nadie ser privado de su propiedad ni de la posesión o disfrute en que se halle de la misma sino por causa de utilidad pública, previa siempre la correspondiente indemnización, extremos que no aparecen cumplidos en el presente caso, es vista la improcedencia del requerimiento de la Autoridad gubernativa.

3.ª Que contra esta doctrina, consagrada por la Constitución y las leyes, no puede ser óbice ni el Reglamento ni la misma ley de Caminos vecinales, porque ni ésta ni aquél autorizan en ningún caso al Estado para que pueda despojar a un particular de su propiedad, ni perturbarle en la posesión en que de la misma se hallé, con motivo de la construcción de tales vías.

4.ª Que, por lo expuesto, acreditado por la información practicada por la Autoridad judicial que el actor viene poseyendo quieta y pacíficamente el inmueble de que se trata, y no contrariándose en el interdicte providencia alguna administrativa dictada por la Administración dentro del círculo de sus atribuciones, es evidente la procedencia del interdicte; y

5.ª Que, según se tiene constantemente resuelto, tratándose de ejercitar acciones de naturaleza esencialmente civil en el interdicte, es improcedente la alegación de cuestión previa.

Conformándose con lo consultado por la Comisión permanente del Consejo de Estado.

Vengo en decidir esta competencia a favor de la Autoridad judicial.

Dado en Palacio a veintisiete de junio de mil novecientos veintitrés.»

LLEI DE CAÇA.—Són nombroses les queixes rebudes per l'«Asociación de Ganaderos del Reino» per danys que els llops causen a la ramaderia. L'article 40 de la llei de caça establí l'estímul en la persecució de dits animals i obligava als Ajuntaments a consignar en els pressupostos municipals, si en ells no es consignava, la quantitat indicada.

Es dona també el cas que alguns Ajuntaments consignen la partida i la inverteixen després per fins distints.

Per tots aquests motius, el Ministeri de la Governació, per R. O. de 17 de juliol de 1923 (*Gaceta* del dia 19), disposa que el Governador no aprovi els pressupostos municipals quan en aquests hi manquin les partides necessàries pel compliment de l'article 40 de la llei de caça i 67 del Reglament.

ROTURACIÓ DE BOSCOS.—El Ministeri d'Hisenda ha estat autoritzat per R. D. de 17 de juliol de 1923 (*Gaceta* del dia 20) per a presentar a les Corts un projecte de llei relatiu a la legitimació de roturacions arbitràries i adquisicions indegudes de terrenys en monts o predis de l'Estat i de propis o comuns dels pobles.

Per mitjà d'aquestes disposicions es salven els terrenys en què la utilitat pública superi a la privada i es posa dintre de la legalitat la riquesa creada pels treballs en els terrenys abans mencionats.

MINISTERI D'HISENDA.—Per mitjà de dos R. D. de 11 de juliol (*Gaceta* del dia 14) s'autoritza al Ministeri d'Hisenda per a presentar a les Corts un projecte de llei reformant la contribució territorial en la part corresponent a la riquesa urbana, i altre modificant l'apartat lletra A de l'article 25 de la Llei de Pressupostos de 26 de juliol de 1922.

LLEI DE RECLUTAMENT DE MARINA.—Per R. D. de 4 de juliol de 1923 (*Gaceta* del dia 15) s'autoritza al Ministre de Marina per a presentar a les Corts un projecte de llei reformant dita llei.

CADUCITAT DEL DEUTE.—En el R. D. de 2 d'agost de 1923 (*Gaceta* del dia 5 agost) s'exceptuen de caducitat, durant el termini de dos anys, els interessos del deute de l'Estat, Diputacions i Ajuntaments vençuts des de 1914 a 1918, devengats per títols pertanyents a súbdits estrangers domiciliats en països bel·ligerants i els seus limitrofes, que no haguessin pogut reclamar el pagament per causa de la guerra. Serà precis, per beneficiar-se del contingut del R. D., que es presentin els cupons dintre el termini de dos anys a partir del dia 2 d'agost, acompanyats d'un certificat expedat per l'Autoritat competent, visat pel Cònsul d'Espanya, en el qual consti la nacionalitat del sol·licitant i la causa que va impedir el cobrament dintre dels terminis hàbils.

EIXAMPLA DE LLEYDA.—El R. D. del 3 d'agost de 1923 (*Gaceta* del dia 7) aprova els plànols generals d'eixampla de la Ciutat de Lleyda, traçats pels Arquitectes Srs. Adolf Florensa i Ricard Giralt, i aprovats per l'Ajuntament interessat en 15 de setembre de 1922.

APLICACIÓ DE LA LLEI SOBRE TINENÇA D'ARMES.—El R. D. del 2 d'agost 1923 (*Gaceta* del dia 5) fa aplicar la llei a les províncies de Barcelona, Biscàia, València i Saragossa.

PRÒRROQUES D'INCORPORACIÓ A FILES.—La R. O. circular de 1.ª d'agost de 1923 (*Gaceta* del dia 9 d'agost) autoritza a les Comissions Mixtes respectives per a concedir el nombre de pròrroques d'incorporació a files, que s'assigna a cada Caixa de Recluta en l'estat publicat en la *Gaceta* del dia a que s'ha fet referència.

AVANÇAMENT CATASTRAL.—La legislació sobre catàstre, atenta a que aquest sigui un reflexe del valor agrícola nacional, ha establert accions per part de l'Estat i dels particulars per a que puguin modificar-se les xifres de les valoracions que són base de la tributació. Aquestes revisions es feien amb lentitud, però la guerra europea ha produït transformacions profundes i ràpides que fan passar en pocs mesos un cultiu de pròsper a ruïnós. Aquest vèrtig de la vida econòmica moderna, no s'avé gaire amb els procediments i terminis de les disposicions vigents catastrals. Per aquestes consideracions el R. D. de 10 d'agost de 1923 (*Gaceta* del dia 11) dicta regles respecte als avenços catastrals amb la finalitat de poder procedir a la revisió de tipus.

El R. D. consta de 36 articles i té molt interès per a les Juntes a les que està encomanat.

BENEFICÈNCIA MUNICIPAL.—La R. O. del 31 de juliol de 1923 aprova la tarifa per a la taxació dels medicaments que hauran de subministrar els farmacèutics titulars a la beneficència municipal.

La *Gaceta* del dia 12 publica dita tarifa, que és d'una gran extensió.

RENDA D'ALCOFOLLS.—Per R. D. de 26 de juliol 1923 es redacten de nou alguns articles del Reglament de la Renda d'Alcofolles, de 10 de desembre de 1908. (La disposició està publicada a la *Gaceta* del 28 de juliol.)

COMPETÈNCIES.—El R. D. del 2 d'agost de 1923 (*Gaceta* del dia 6) falla a favor de l'Autoritat Judicial una qüestió de competència relacionada amb aigües. Són interessants els seus Considerants, que s'insereixen a continuació:

Considerando: Primero. Que la presente cuestión de competencia se ha suscitado con motivo de la demanda promovida por doña Pilar Almech y Falcón, en juicio ordinario de mayor cuantía, contra la Sociedad general Azucarera de España, reclamando que se la indemnice de los perjuicios causados por el río Ebro en fincas de su pertenencia, con las obras de defensa realizadas por dicha Sociedad, en el mismo cauce del río, y que esa entidad responda además de los daños que en lo sucesivo pudieran causarse en las citadas fincas, o que proceda en otro caso a la demolición de las obras ejecutadas.

Segundo. Que se trata, por consiguiente, de una cuestión surgida entre particulares, de la privativa competencia de los Tribunales ordinarios, puesto que las Autoridades administrativas únicamente pueden alegar competencia para conocer de las reclamaciones de derechos promovidos por los particulares, cuando provienen de una disposición o acto de la Administración o de la manera de llevarse a efecto una concesión administrativa, pero en el caso actual ninguna providencia gubernativa, que pudiera resultar impugnada con la demanda, ha precedido a la ejecución de las obras que la Empresa demandada realizó, ocasionando los daños que han motivado el litigio, en el que es indudable se ejerciten en juicio ordinario los derechos de carácter esencialmente civil, derivados de lo dispuesto en el artículo 1,092 del Código civil y fundamentados en títulos de igual naturaleza.

Tercero. Que la policía de las aguas públicas y de sus cauces naturales, que el artículo 226 de la ley de Aguas atribuye a la Administración para dictar disposiciones que regulen el buen orden en el uso y aprovechamiento de aquéllas en defensa del interés público, no puede estimarse que conceda a dicha Administración competencia para conocer de los daños o perjuicios que a un particular se hayan irrogado por otro, sin previa intervención de ella, caso que, precisamente por afectar a lesión en los derechos de propiedad privada y producida con motivo de aprovechamientos en favor de particulares, se halla reservado al conocimiento de los Tribunales ordinarios por el artículo 256 de la referida ley de Aguas; y

Cuarto. Que la circunstancia de que ante la Autoridad judicial se estuviera tramitando el incidente promovido por la parte actora, sobre declinatoria de jurisdicción, en nada limitó la facultad del Gobernador para entablar por inhibitoria esta contienda de competencia, porque a los Gobernadores sólo les está prohibido promoverlas en los casos que taxativamente determina el artículo 3.º del Real decreto de 8 de septiembre de 1887, competencia que debe prevalecer sobre aquel incidente, a los efectos de la prioridad en su resolución, por el carácter público que revisten los conflictos promovidos entre la Administración y los Tribunales de Justicia.

Conformándose con lo consultado por la Comisión permanente del Consejo de Estado, Vengo en decidir esta competencia a favor de la Autoridad judicial.

Dado en Santander a dos de Agosto de mil novecientos veintitrés.

Per R. D. de la pròpia data, publicat a la *Gaceta* del mateix dia, es desestima un recurs de quèixa promogut per la Sala de Govern de l'Audiència Territorial de València, contra l'Alcalde de Villalonga, amb motiu d'una multa imposada per aquest a un par-

ticular per haver distret aigua del seu curs aprofitant-se'n de la mateixa per al rec.

A continuació s'insereixen els Considerants al fall:

Considerando: 1.º Que el presente recurso de queja se ha promovido por la Sala de Gobierno de la Audiencia territorial de Valencia contra el Alcalde de Villalonga, por entender invadida la jurisdicción ordinaria al imponer este último una multa de 15 pesetas a un vecino, por «distraer aguas de su curso y aprovecharlas para el riego».

2.º Que según el texto legal de los artículos 618 y 20 de la ley de Justicia municipal, no es el Alcalde de Villalonga, ejerciendo funciones administrativas, sino el Tribunal municipal de la misma villa, actuando judicialmente, el llamado por la ley a proceder al castigo y a la reparación del daño que hubiera podido causarse por aprovechar agua para el riego destruyéndola de su curso natural.

3.º Que según se tiene declarado, no puede admitirse que por el artículo 625 del Código penal quedó reservado a la Administración el conocimiento del acto que se trata, al establecer «que en las Ordenanzas municipales y demás Reglamentos generales o particulares de la Administración que se publicaran en lo sucesivo y en los bandos de policía y buen gobierno que dictaren las Autoridades no se establezcan penas mayores que las señaladas en el libro tercero del mismo Código, aun cuando hayan de imponerse en virtud de atribuciones gubernativas, a no ser que se determinase otro cosa por las leyes especiales».

4.º Que ni las Autoridades que forman las Ordenanzas, ni las que las aprueban están facultadas en virtud del precepto mencionado para variar la índole y naturaleza de las faltas especialmente definidas por el Código o para alterar las penas para su reparación, concretamente señaladas en el mismo.

5.º Que el artículo 625 del expresado Cuerpo legal ni puede ser entendido de modo que resulte que las Ordenanzas municipales, que no tienen carácter de leyes generales, puedan derogar leyes de este orden de la importancia social que el Código penal reviste, ni menos todavía ninguna de las disposiciones fijando la competencia de los Tribunales, comprendidas en la ley Orgánica del Poder judicial y de la de Justicia municipal, pudiendo sólo admitirse que dicho artículo únicamente faculta para castigar en los Reglamentos particulares aquellos hechos que constituyan contravenciones a las reglas de policía y buen gobierno de los pueblos y no estén expresamente previstos y castigados en el libro tercero del Código penal.

6.º Que, a mayor abundamiento, las leyes que invoca el Alcalde de Villalonga no reservan al castigo de la falta que se persigue a su Autoridad, ni aun a ninguna otra de orden administrativo.

7.º Que por lo expuesto, es visto que ha existido en este caso invasión del fuero judicial.

Conformándose con lo consultado por la Comisión permanente del Consejo de Estado,

Vengo en declarar que ha lugar al presente recurso de queja promovido por la Sala de Gobierno de la Audiencia territorial de Valencia.

Dado en Santander a dos de Agosto de mil novecientos veintitrés.

BENEFICI DEL CAPÍTOL XX DE LA LLEI DE RECLUTAMENT.—Per R. O. circular de 11 d'agost de 1923 (*Gaceta* del dia 13) es dona un mes de termini per a que els reclutes de 1923 i agregats a la mateixa puguin acollir-se a dit benefici.

JOSEP M. PI SUNER
Prof. a l'Escola d'Administració

LA ESTADÍSTICA JUDICIAL EN EL JUTJAT MUNICIPAL

No es pot dir que el legislador espanyol no s'hagi ocupat de l'estadística judicial. És veritablement imponent el nombre de disposicions que regulen aquest ram de l'administració; però aquestes, dictades una vegada en forma de decrets, altres en forma d'ordres, i quasi sempre en forma d'instruccions circulars, constitueixen una veritable disbauxa legalista. La conseqüència és que entre tanta i tanta disposició manca un criteri, manca una orientació, i el servei d'estadística es presta avui sense cohesió de cap mena, sense que en el mateix es trobi un criteri general a què atendre's.

I ja fóra hora de que es comencés a pensar en una veritable organització seriosa de servei tan important i de tanta transcendència per a la vida jurídica en general i de l'administració de justícia en particular. Fa ja quasi dos segles que l'Estat espanyol està regulant i legislant sobre el servei, i aquesta és l'hora en que el mateix no es veu enlloc d'una manera orgànica. Felip V, per llei de 4 de gener de 1729, va encarregar als Tribunals que enviessin al seu Consell estats dels judicis celebrats. Més tard, per R. D. de 8 de juliol de 1859 va crear-se en el Ministeri de Gràcia i Justícia una secció anomenada d'Estadística Criminal, la qual, per disposició del R. D. de primer de febrer de l'any 1861 es va anomenar secció d'Estadística civil i criminal. En 1878 es es dictà nova disposició de caràcter general; i l'any 1887, un R. D. de 1.er de gener procurava donar un caràcter un xic orgànic a tota la legislació fragmentària anterior, essent potser aquesta la disposició que amb més encertada orientació s'ha publicat a Espanya en aquest ram, disposició que va ésser mantinguda vigent pel R. D. de procediment administratiu del Ministeri de Gràcia i Justícia, que portava la data de 17 d'abril de 1890.

Amb posterioritat a aquest R. D., una munió de disposicions vingueren per a aclarar, i moltes vegades per a entorpir, la legislació sobre estadística judicial; disposicions en les quals es barregen pintorescament tota mena de criteris i en les que intervenen tota classe d'autoritats i funcionaris, des del Ministre de Gràcia i Justícia fins al Subsecretari i fins als President i Fiscal del Tribunal Suprem. Per sort, no hi ha cap necessitat de que entrem en l'estudi de les mateixes, ja què quasi totes han quedat derogades i mortes en aquest mar sense fons de l'Alcubilla.

El Reglament de procediment i règim de la Subsecretaria del Ministeri de Gràcia i Justícia es publicà per R. D. de 7 de gener de 1901, l'art. 35 del qual estableix seriosament el servei d'estadística. Com a conseqüència, el 25 de febrer de 1901 es va aprovar un R. D. disposant la publicació de l'estadística en el mes d'abril de cada any i donant regles per a la publicació de l'Anuari d'estadística criminal. Cal confessar que a partir d'aquesta data, l'estadística criminal ha millorat sensiblement i el servei es presta amb certa serietat i amb regularitat.

Però quan l'estadística judicial en general rebé un impuls extraordinari fou mitjançant el R. D. de 31 de maig de 1915, que reorganitza els serveis generals d'Estadística dependents del Ministeri de Gràcia i Jus-

tícia i procura donar unitat als mateixos fent-los dependre directa i exclusivament d'una Secció de la Subsecretaria del Ministeri. En aquesta secció d'estadística hi pertanyen els serveis següents; Estadística judicial, civil i criminal; Estadística criminal; Estadística Penitenciària; Estadística del Registre Civil. I dintre de cada una d'aquestes seccions s'hi estableixen classificacions en general molt encertades; així en la primera hi entren agrupaments de judicis civils en general, transaccions i arbitratges comercials, transports i segurs, societats mercantils i suspensions de pagaments i fallides; en la segona (criminal) grups de mendicitat i vagància, insolvència penal, presó subsidiària, arrestos municipal i governatiu, detencions per correcció paterna, prostitució, suïcidis, vagues il·lícites, defraudació, delictes comuns, faltes penals, governatives i municipals; la tercera es deixa regulada per una disposició de caràcter especial (R. D. de 12 de novembre de 1907); i en la quarta s'hi comprenen dades respecte a naixements, legitimacions, reconeixement de paternitat natural, executòries sobre filiació i adopcions, emancipacions, discerniments i remocions de tutela, constitució de consells de família i assumptes judicials apropiats de consells i tuteles. La regulació és, per tant, completa i acabada.

Més tard, en 25 de juny de 1920, una Circular del Fiscal del Tribunal Suprem conté apreciacions i instruccions referents a la formació de l'estadística judicial en relació amb el Jurat, condemna condicional i manera de portar les dades per a aquesta funció en els Jutjats Municipals.

Com es veu, no és petita la tasca portada a cap pel poder executiu en el que fa referència a estadística judicial. Llàstima gran que la major part de la mateixa sigui inútil i fins pertorbadora en ocasions!

* * *

Aquest servei d'estadística imposa un bon conjunt d'obligacions al Jutjat Municipal. Per a formar-ne idea, heu's aquí les disposicions legals reguladores de la matèria:

JUDICIS CIVILS.—El R. D. de primer de gener de 1887 (número 1 de l'article tercer) mana que els Jutjats Municipals enviïn al de Primera Instància del Partit un estat trimestral dels actes de conciliació (impròpiament posats entre els judicis), judicis verbals civils, judicis de comiat i altres de caràcter civil siguin de jurisdicció contenciosa o voluntària (per excepció aquesta).

La Circular de la Fiscalia del Tribunal Suprem de 25 de juny de 1920 (regla tercera), imposa també als Jutjats Municipals l'obligació de remetre al Fiscal de l'Audiència respectiva, per mitjà del Jutjat de Primera Instància, altre estat trimestral dels assumptes civils del trimestre anterior, senyalant els en que hagi intervingut el Fiscal municipal i detallant els casos en que la sentència fou objecte del recurs d'apel·lació, i, en aquest cas, si va ésser confirmada o revocada pel Tribunal superior.

JUDICIS DE FALTES.—La llei d'Enjuiciament Criminal, en el seu article 247, disposa que els Jutges Municipals hauran de remetre en els primers de cada mes al President de l'Audiència Territorial respectiva un estat dels judicis de faltes tinguts en el mes finit.

El R. D. de 25 de febrer de 1901 (important per a l'estadística criminal, de que ja

hem fet abans esment) també diu que els Jutges Municipals enviaran al Jutge de Instrucció del Partit estats trimestrals dels judicis de faltes. Aquests estats (el model dels quals ve publicat amb el mateix Reial Decret) són molt complets, ja que contenen les mateixes caselles per a setze classes de detalls.

El Reglament per a l'aplicació de la llei de caça, de 3 de juliol de 1903, en el seu article 73 igualment imposa als Jutjats el deure de formar estats de judicis per infracció d'aquesta llei especial i enviar-los al President de la Territorial.

La Circular de la Fiscalia del Tribunal Suprem, de 15 d'abril de 1878, número 10 de la regla primera, ordena que també el Fiscal Municipal formi, per al Fiscal de l'Audiència pròpia, un estat mensual dels judicis de faltes.

Així mateix la Circular de la pròpia Fiscalia, de 25 de juny de 1920 (regla 3.ª), imposa als Jutjats Municipals el deure de remetre al Fiscal de l'Audiència respectiva, per conducte del Jutjat d'Instrucció, altre estat trimestral dels judicis sobre faltes amb especificació dels incoats, pendents i acabats de les Sentències apel·lades en els últims.

La pròpia Circular de 25 de juny de 1920 també preceptua que els propis Jutjats Municipals facin arribar al Fiscal de l'Audiència, mitjançant el Jutjat d'Instrucció, estats trimestrals de judicis celebrats amb motiu de vagues, de conformitat amb lo disposat en els articles 2, 3, 4 i 7 de la llei de 27 d'abril de 1909.

I fins per a formar estadística de multes imposades pels Jutjats, s'obliga als Municipals a remetre als d'Instrucció un estat de les del darrer semestre!

I si fins aquí la literatura legal és abundantosa i incoherent en grau extraordinari; res diguem de la que pertén regular la formació d'estadística respecte al

REGISTRE CIVIL.—Aquí van les disposicions que regulen aquesta complexa matèria, sens que a pesar del nostre esforç, puguem respondre de no haver incorregut en omissions.

El Reglament per a l'execució de les lleis de Registre i Matrimoni Civil (art. 13), i la Instrucció de 19 de novembre de 1872 (art. 2) comencen per ordenar als Jutjats Municipals que cada any enviïn al Jutjat de Primera Instància un resum de tota mena d'inscripcions portades a cap durant l'any finit, detallant el nombre d'inscripcions, classes d'aquestes, persones classificades per sexe, edat i estat, etc. La instrucció susdita publicà uns models oficials per a dits estats.

La R. O. de 30 de gener de 1901 disposa que per tots els encarregats del Registre Civil es trameti a l'Alcalde del Municipi respectiu un estat del nombre de naixements, matrimonis i defuncions de cada mes, amb expressió de la malaltia que hagi produït les últimes. Aquesta disposició té per objecte contribuir al servei demogràfic sanitari del Municipi.

Amb el mateix objecte, el R. D. de 15 de gener de 1903 també diu que els Jutjats Municipals facilitaran al Governador Civil de la respectiva província una relació trimestral de les defuncions ocorregudes a causa de verola. I la mateixa disposició fa extensiva aquesta obligació als Jutjats, respecte als Subdelegats de Medicina del districte en aquelles poblacions on no hi ha metges del Registre Civil encarregats de comprovar les defuncions.

El Reglament de l'impost de drets reials i

transmissió de béns, en l'article 158, també estableix que els Jutjats Municipals remetraran a les oficines liquidadores de cada districte i amb referència al llibre de defuncions del Registre Civil, un estat mensual de les defuncions ocorregudes durant el mes, amb els detalls de nom i cognoms del difunt, edat, professió, estat, domicili, data de la defunció, testament, si es coneix, i davant de quin Notari, noms del vidu o vídua, fills, etcètera.

Per les RR. OO. de 24 de juny de 1890 i 5 de desembre de 1892, els Jutjats deuen donar avís a l'encarregat del Registre Central de Penats i processats, de les defuncions d'individus en el mateix compresos.

Per R. O. de 30 de gener de 1891, també deuen comunicar a la Junta de Classes Passives, la mort dels preceptors de drets d'aquesta mena, de l'Estat.

Per R. O. de 20 de febrer de 1877, en el cas de mort dels que tinguin títol del Regne, han de posar-ho els Jutjats Municipals en coneixement del Ministeri de Gràcia i Justícia, mitjançant el President de l'Audiència.

I demés de tot això, que és ja ben bé prou, els Jutjats deuen facilitar als quefes provincials d'Estadística totes les dades que els mateixos els demanin, segons les necessitats del servei en cada cas, havent-se dictat a aquest objecte moltes disposicions reguladores (Llei de 18 de juny de 1877, Reials Ordres de 30 d'abril de 1883, 28 d'abril de 1890, 3 de desembre de 1895, etc.)

Com es veu amb una senzilla revisió de disposicions respecte a estadística judicial, aquestes han sigut dictades per alluvió, encalçant unes a les altres i sense subjecció a pla de cap mena. Manca en tot això un criteri, un pensament ordenador, i sobren disposicions fragmentàries i escadusseres.

En l'estadística judicial criminal, quelcom seriós va intentar el R. D. de 31 de maig de 1915; però encara això fou fragmentari i dictat amb excessiu respecte a les disposicions llavors vigents. De totes maneres, una unitat i una certa organització hi ha des d'aleshores en l'estadística criminal.

I aquest desordre augmenta quan es baixa a les disposicions que imposen deures al Jutjat Municipal, ja com a organisme judicial, ja com a encarregat del Registre Civil. Unes disposicions són dictades per Llei; les més, per Decrets ministerial i per Circulars de la Fiscalia del Tribunal Suprem. Unes, regulen matèria estadística judicial en general; altres, s'atenen a aspectes parcials de la mateixa. Unes, tenen la finalitat estricta de l'estadística judicial; altres, han sigut dictades per objectes estranys a aquella (p. e., pel servei demogràfico-sanitari, facilitació de la recaudació de determinats impostos, etc.) Unes, amb caràcter permanent; altres, atenent a la propagació de quiscuna calamitat social (p. e., la verola, la freqüència de la vaga, etc.) Unes, han sigut mantingudes vigents per exigència de la superioritat; altres, han esdevingut lletra morta i, encara que vigents, no es compleixen. Totes, en general, són objecte d'un compliment irregular i desigual, que és, en definitiva, el que perjudica i fa poc seriosa tota tasca estadística.

Ara bé; donada la importància de l'estadística judicial ¿per què no establir seriosa-

ment la mateixa, a base d'una senzilla organització de caràcter general, que compregui totes les branques i que imposi obligacions regulars i senzilles, amb una periodicitat única als Jutjats Municipals i Registres Civils? ¿Perquè aquells estats mensuals al costat d'uns estats trimestrals? ¿Per què aquestes remissions d'estats de les mateixes matèries al President de l'Audiència i el Fiscal? ¿Per què involucra en la formació de l'estadística judicial objectes en absolut estranys a la mateixa com aquestes disposicions de caràcter Fiscal, per exemple? ¿Per què a l'ensem que es donava unitat als treballs d'estadística en el Ministeri de Gràcia i Justícia, mitjançant el R. D. de 31 de maig de 1915, no s'estenia aquesta unitat i reorganització a les Audiències i, sobretot, als Jutjats Municipals?

La matèria d'estadística judicial és interessantíssima, i la seva realització indispensable en un Estat que vulgui conèixer els resultats de la seva administració en aquest importantíssim aspecte de la seva activitat. I nosaltres entenem que la serietat d'aquesta organització s'obtidria amb molt poc esforç i fins imposant als organismes de l'administració de justícia una tasca molt més senzilla que la que avui per avui se els imposa i que molt deficientment porten a cap.

JOSEP M. GICH.

Prof. de l'Escola d'Administració

MUTUALITAT DE SECRETARIS I FUNCIONARIS MUNICIPALS DE CATALUNYA

CONSELL DE GOVERN

Acords presos en la sessió ordinària de 21 de juliol de 1923.

Primer. Possessionar de llurs càrrecs als senyors Josep Castells, Secretari de Torelló; Artur Baldrís, Secretari d'Esparraguera; Joan Pardo, Secretari de Manresa, i Rafel Canudes, Secretari d'Olvàn.

Segon. Ateses les manifestacions dels senyors Noguer i Comet i Estapé i a proposta dels membres del Consell, representants dels afiliats, nomenar per a ocupar el càrrec de Vice-president del Consell de Govern al senyor Josep Castells.

Tercer. Comunicar als Secretaris i Funcionaris municipals la Constitució definitiva del Consell de Govern de la Mutualitat, invitant novament l'ingrés a la mateixa als que no han enviat adhesió.

Quart. Imprimir i circular el Reglament de la Mutualitat.

Quint. Recollir l'aspiració del Montepio de Funcionaris d'Administració local, de que s'equipari a llurs socis i els que n'haguessin demanat l'ingrés al mateix abans de primer de juliol d'enguany, en drets i deures, als Secretaris d'Ajuntament; encarregant-se el senyor President gestioni l'oportú acord del Consell Permanent de la Mancomunitat.

Sisè. Exigir dels afiliats la presentació dels següents documents:

a) Partida de naixement o de baptisme a falta d'aquella.

b) Certificat facultatiu acreditant gaudir de bona salut.

c) Certificat acreditatiu de l'exercici del càrrec.

Sètè. Cobrar les quotes dels associats i bonificació de la Mancomunitat a comptar del primer d'agost.

ACORDS PRESOS EN LA SESSIÓ ORDINÀRIA DE 7 AGOST 1923

Primer. Admissió a la Mutualitat dels funcionaris que tenen demanat l'ingrés a la mateixa sens perjudici d'acreditar documentalment l'edat, bona salut i exercici del càrrec.

Segon. Publicar, junt amb el Reglament de la Mutualitat, la Memòria del senyor Blanco, que parla de les primes de segur establertes.

Tercer. Recaptar les quotes dels Associats per trimestres avançats, cobrant-se de moment sols els mesos d'agost i setembre.

Quart. Celebrar sessió ordinària el primer dilluns de cada mes.

Quint. Crear un Comitè integrat pels senyors President, Noguer i Comet i Pardo per a que setmanalment es reuneixi i despaxi aquells assumptes de caràcter urgent que per la seva naturalesa i poca importància no facin precis reunir extraordinàriament al Consell de Govern.

El Consell es dedicà després al estudi de l'organització interna de la Mutualitat.

Darrerament el senyor President donà compte de la bona acollida que va tenir pel Consell Permanent de la Mancomunitat, l'aspiració del Montepio de Funcionaris d'Administració local de que siguin equiparats llurs afiliats en drets i deures, als Secretaris i creu la Presidència que en la pròxima reunió d'aquell quedarà resolt satisfactòriament.

NOTES DIVERSES

A la Casa de la Ciutat de Girona i baix la presidència del Sr. Joan Dalmau, celebrà el primer d'agost junta general ordinària l'Associació de Secretaris, Empleats i obrers municipals de la província.

Després d'aprovarada l'acta de la reunió anterior i l'estat de comptes, el Sr. Miquel Roure, de Blanes, va donar extensa i detallada informació de les deliberacions i resultat de l'Assemblea Nacional i del Montepio de Funcionaris de Catalunya, recentment celebrades a Madrid i a Barcelona, respectivament, a la primera de les quals hi assistí expressament delegat per aquesta Associació Provincial, juntament amb el Secretari de Girona, Sr. Joan Vinyas, acordant-se, a proposta de la Presidència i per unanimitat, un vot de gràcies per ambdós senyors.

El Secretari de Palamós, Sr. Tauler, ratificà les manifestacions del Sr. Roure referents a l'Assemblea de Barcelona, oferint, com aquest, treballar amb entusiasme perquè obtinguin satisfacció les aspiracions dels funcionaris municipals catalans, condensades en les conclusions que s'aprovaren en el mentat acte.

Va ratificar-se un acord de la Directiva sobre renovació de la Junta de la Nacional i es donà per acabada la reunió, en la qual hi hagué molta concurrència.

JURISPRUDENCIA DEL TRIBUNAL SUPREM :: ANY 1922

SECRETARI I ALTRES EMPLEATS MUNICIPALS

(SENTÈNCIA DE 3 MARÇ 1922)

Gaceta del dia 29 de setembre del mateix any

L'Ajuntament va destituir, després de seguir un expedient, a dos metges de la beneficència municipal; es va recórrer contra aquest acord al·legant vici de procediment en l'expedient i, sobretot, al·legant que no s'havia pres l'acord amb subjecció a la legislació de metges titulars (Es tractava de l'Ajuntament de Barcelona). El Governador, previ informe de l'Inspector provincial de Sanitat i de conformitat, va estimar el recurs d'alçada i anul·là tot l'actuat per no ajuntar-se a la legislació de metges titulars.

El Tribunal provincial del Contenciós, va revocar la providència governativa, i declarà vàlid el procediment instruït contra els dos metges municipals, amb la qual cosa és indubtable que confirmà l'acord de separació.

Però el T. S. en la seva sentència diu que el T. provincial devia jutjar els càrrecs que es feren contra els metges entrant a examinar el fons de l'acord, i no limitar-se, a establir la procedència o improcedència de la providència governativa.

Reproduïm tres Considerants:

CONTRACTACIÓ MUNICIPAL

(SENTÈNCIA 17 MARÇ 1922 (Cont. Administr.))

Gaceta del dia 3 d'octubre del mateix any

L'Ajuntament va acordar la construcció d'una plaça mercat i declarada d'utilitat pública l'obra, es publicà la llista de propietaris de finques, l'ocupació de les quals es creia necessària, als efectes de les reclamacions. Varen reclamar alguns, fundats en que altres llocs serien més convenients per a alçar-hi el mercat segons raonament que exposaven. El Governador i després el Ministeri de la Governació, desestimaren la reclamació perquè en realitat anava contra la utilitat pública de l'obra, ja que pretenia que el mercat fos emplaçat en altra indret de la població.

El Suprem es declara incompetent atenent als preceptes de la llei d'expropiació i a l'article 1 de la Llei del Contenciós. El recurs contenciós en aquests expedients és procedent tant sols fins passat el tercer període (just preu) de l'expropiació i per les taxatives causes que menciona la llei.

Copiem dos Considerants:

CONTRACTACIÓ MUNICIPAL

(SENTÈNCIA 17 MARÇ 1922 (Cont. Administr.))

Gaceta del 3 d'octubre del mateix any

L'Ajuntament podrà adjudicar per concurs l'arrendament de quioscos urinaris, i una vegada adjudicat un dels concursants no pot vàlidament recórrer contra l'acord fundat en que procedia demanar exempció de subhasta. El Suprem confirma i es fa seva la sentència del Tribunal provincial que deixa subsistent l'acord municipal amparat en l'art. 72 de la Llei Municipal.

Resulta indubtable que en acudir al concurs el recurrent acceptava les bases del mateix i la forma de licitació, sometent-se d'un modo evident i indubtable a l'acord de convocatòria. El recurs podia tenir èxit si l'Ajuntament hagués quebrantat les bases del concurs a l'adjudicar-lo. Això, apart de que aquesta forma de contractació és conforme a la Instrucció de 24 de gener de 1905 (art. 40).

El T. S., doncs, reitera la seva doctrina ben ajustada a les normes legals, negant el dret a recórrer de l'acord, que s'ha mostrat explícitament i en forma categòrica l'acatament al mateix, prenent part al concurs.

ARBITRIS I IMPOSTOS

(SENTÈNCIA 22 MARÇ 1922 (Cont. Administr.))

Gaceta del dia 29 d'agost del mateix any

L'Ajuntament va incloure tres finques en el padró de solars als efectes de l'impost, i el propietari, exposant un gran nombre d'al·legacions va obtenir que l'Administració d'Impostos i Rendes, la Delegació d'Hisenda i la Direcció General de Propietats i Impostos resolguessin idènticament el seu recurs, declarant exemptes dues de les finques. El propietari, no obstant, interposà, encara, recurs contenciós, que resol aquesta sentència en el sentit de que tots els terrenys han d'ésser exceptuats de l'impost.

El Suprem es funda en què la Instrucció de 19 gener 1915 determina com a solars els terrenys que no produïxin renda, que siguin enclavats en el perímetre de la població, i en que posseïxin tots o qualsevol dels serveis d'enllumenat, voreres, o afermat, circumstàncies que no reuneixen aquells terrenys, diu la sentència per més que no sigui del tot certa l'afirmació.

POLICIA URBANA

(SENTÈNCIA 23 MARÇ 1922 (Cont. Administr.))

Gaceta del dia 4 d'octubre del mateix any

L'Ajuntament podia alinear i obrir un carrer que havia d'enllaçar amb un altre, essent els terrenys considerats com interiors, puix en el cas d'ésser a les afores hagués sigut indispensable ajustar-se a la llei d'exempla de 22 desembre de 1876 i reglament de la mateixa de 18 febrer de 1877, no tractant-se de Barcelona i Madrid i altres ciutats que tenen legislació diferent.

El Tribunal provincial declarà que es tractava de terrenys de l'interior, segons reconeixement que practicà i el Suprem va acceptar aquesta apreciació sense afegir cap raonament.

Es interessant la sentència en l'ordre pràctic, si es té en compte que la immensa majoria d'Ajuntaments no tenen plans d'exempla, el qual fet els impossibilita de regular les edificacions dels afores, com ho poden fer amb les del interior, amb arreglo a l'article 73 de la Llei Municipal i legislació posterior.

ARBITRIS I IMPOSTOS

(SENTÈNCIA 29 MARÇ 1922 (Cont. Administr.))

Gaceta del dia 4 d'octubre del mateix any

Consentida la implantació d'un arbitri per no haver-se recorregut davant del Ministeri de la Governació contra la providència del Governador, segons ho permet l'art. 153 de la Llei Municipal, aquell arbitri és legal i no pot impugnar-se la seva legitimitat.

Però pot recorre's la seva exacció, si no s'efectua com cal, és dir si perjudica al contribuïent, a base sempre d'acceptar la legitimitat de l'arbitri. El recurs deu interposar-se davant del Governador, i contra la providència d'aquest es dona la via contenciosa-administrativa; conforme el R. D. de 15 d'agost de 1902 no és competent el Ministre per entendre en les reclamacions que es refereixin a l'exacció de l'arbitri.

El T. S., de temps, ve sentant aquesta jurisprudència, diferenciant així els dos moments principals de l'arbitri o impost; el de la seva aprovació (Art. 153 Llei Municipal) i el de l'exacció, amb el qual pot causar-se dany o perjudici a persona concreta.

Copiem els dos Considerants de la sentència:

(SENTÈNCIA 17 MARÇ 1922)

«Considerando que, conforme al artículo 35 de la ley de 10 de Enero de 1879, y según la doctrina reiteradamente establecida por este Tribunal en los expedientes de expropiación forzosa per causa de utilidad pública no se concede el acceso a la vía contenciosa hasta tanto que se dicte la Real orden que les pone término, la cual puede ser impugnada por lesión en el aprecio del inmueble expropiado o por vicio sustancial en la tramitación que aquella ley previene:

Considerando que, en su virtud, procede acoger la excepción de incompetencia propuesta por el Ministerio público, no sólo por la inoportunidad con que se entabló el presente recurso, sino porque, además, el Real decreto recurrido se limita a confirmar el acuerdo del Gobernador civil de Pontevedra, en que se declaró la necesidad de ocupar los terrenos del actor, declaración que no reúne los requisitos exigidos por el artículo 1.º de la ley de lo Contencioso, en cuanto constituye facultad no reglada de la Administración y, lejos de causar estado, es trámite indispensable para llegar a la resolución definitiva.»

(SENTÈNCIA 3 MARÇ 1922)

«Considerando que el Tribunal Contencioso-administrativo provincial, por imperio de la ley y jurisprudencia de este Tribunal, establecida en las sentencias de 2 de Febrero de 1914, 31 de Mayo de 1915, 10 de Junio de 1916 y 17 de Enero último, es el llamado a decidir, no sólo si el Gobernador civil respetó o no los límites de su propia competencia, sino también, y al mismo tiempo, la cuestión de fondo, o sea la procedencia y la legalidad de la resolución municipal que motivó la contienda:

Considerando que con infracción de esta doctrina dicho Tribunal provincial declaró que, limitada su jurisdicción al conocimiento de la procedencia o improcedencia del referido acuerdo del Gobernador, no le es dado entrar a conocer del fondo del asunto y materia apelada, o sea de los cargos y motivos que informaron la separación de los dos médicos apelantes, decretada por el Ayuntamiento de Barcelona:

Considerando que por consiguiente procede revocar el fallo apelado, a fin de que el Tribunal inferior resuelva de una vez todas las cuestiones sometidas a su decisión, de acuerdo con la doctrina expuesta, y sin que esto signifique perjuicio en pro ni en contra de los pronunciamientos y fundamentos de la sentencia apelada.»

(SENTÈNCIA 29 MARÇ 1922)

«Considerando que firme y consentida por el gremio de vaqueros de Vallecas la providencia del Gobernador de 8 de mayo de 1919 que sancionó el arbitrio municipal discutido, puesto que ni la Junta ni los particulares recurrieron contra ella ante el Ministerio de la Gobernación, conforme al espíritu y la letra del artículo 153 preinserto, es inconcuso que a partir de tal momento quedó enervada, de un lado, la acción para recurrir gubernativamente, y de otro, la facultad en dicho texto concedida al Ministro para resolver las dudas respecto de la legitimidad de aquél:

Considerando que contra la providencia, en cambio, dictada en período y sobre la forma de su exacción fecha 16 de febrero de 1920 por el Gobernador civil de Madrid no cabía otro recurso sino el contencioso-administrativo ante el Tribunal provincial de este orden y obró, en su virtud, con notoria incompetencia y abuso de poder el Ministerio de la Gobernación al dictar la Real orden recurrida, conforme a la doctrina constantemente proclamada por la jurisprudencia, como interpretativa de los textos legales que en los vistos se invocan, entre otras en la sentencia de 19 de noviembre de 1919, resolutoria de un caso análogo bajo todos sus aspectos al que ahora se examina.»

(SENTÈNCIA 22 MARÇ 1922)

Considerando que referida por tanto la determinación de los terrenos que deberán estimarse como solares, a los efectos de la contribución territorial, fundamentalmente, no sólo al hecho de que produzcan alguna renta, sino de que estén enclavados en la línea perimetral del casco de las poblaciones, aunque las vías públicas de su línea de fachada sólo tengan establecido alguno de los servicios municipales que enumera, aparece comprobado en el expediente gubernativo que los terrenos de que se trata como dedicados al cultivo de cereales producen renta y tributan por territorial, satisfaciendo al Ayuntamiento el arbitrio de guardería rural; y asimismo que no están enclavados en el casco de la población de Sevilla, sino en el extrarradio; y de atenerse a las reglas establecidas por el artículo 23 del referido Reglamento de 29 de Junio de 1911, aparece igualmente que la vía pública Avenida de la Reina Victoria no tiene instalados los tres servicios municipales de alumbrado, afirmado y encintado de acera, sino rudimentariamente los dos primeros, de lo cual con toda claridad se infiere que bien se aplicase al caso el precepto del Reglamento de 1911 o el de la Instrucción de 1915, tales terrenos no pueden ser clasificados hasta ahora como solares a los efectos de someterlos a tributación por arbitrios municipales, y que la resolución impugnada, al disponer lo contrario, agravia el derecho de que están asistidos los recurrentes.»

ARBITRIS I IMPOSTOS

(SENTÈNCIA 29 MARÇ 1922 (Cont. Administr.))

Gaceta del dia 30 d'agost del mateix any

Un arrendatari i diversos propietaris de finques alçades amb motiu d'una reforma interior, emparats amb la llei de 18 març 1895 i el Reglament de 1896 a la mateixa, demanaren exempció dels arbitris Municipals d'alcohol, lloguers i fluid elèctric i similars, per durant la primera destinació de l'edifici. La Delegació d'Hisenda acordà l'exempció, però el Tribunal governatiu del Ministeri d'Hisenda resolgué, altrament, sense que en la sentència que tractem s'hi anotin els fonaments d'aquestes dues contradictòries resolucions.

El T. S. es declara incompetent atenent a que els reclamants no han demostrat que hagin sigut individualment requerits al pagament dels impostos, no havent-se produït l'exacció de l'impost, únic cas en què, conforme la llei de la seva jurisdicció, el Suprem és competent per resoldre.

Copiem dos Considerants, i senyalem la doctrina igual que senta la sentència del mateix dia l'altra Sala.

ARBITRIS I IMPOSTOS

(SENTÈNCIA 29 MARÇ 1922 (Cont. Administr.))

Gaceta del dia 30 d'agost del mateix any

El recurs contenciós administratiu el pot interposar una entitat per a defensar drets de la mateixa com a tal, o sigui com a persona jurídica, però no en defensa d'uns drets que corresponen particularment als socis. En el present cas la Lliga d'expedidors de begudes a la menuda no podia usar de la via contenciosa abrogant-se la representació dels socis per a reclamar contra un arbitri sobre el consum i venda de begudes i sobre la imprecisió d'uns aforaments.

El Suprem es declara incompetent, atenent a que cap dret de l'entitat ha sigut vulnerat i per tan no pot tenir accés a la via contenciosa, car aquesta no és pública.

RECURSOS D'ALÇADA

(SENTÈNCIA 30 MARÇ 1922 (Cont. Administr.))

Gaceta del dia 4 d'octubre del mateix any

El Suprem en aquesta sentència reitera la doctrina de que el Governador, al resoldre recursos d'alçada contra acords municipals, deu limitar-se a confirmar-los o revocar-los en la part que excedissin de les seves atribucions; i el Tribunal de lo Contenciós deu declarar sempre la nul·litat de la providència governativa quan entengui i decideixi sobre el fons de l'acord, sense perjudici de que facin també les altres declaracions que en dret pertocuin.

Vegi's en «Secretari i altres empleats» un extrem d'aquesta sentència, de la qual acompanyem dos considerants:

SECRETARI I ALTRES EMPLEATS

(SENTÈNCIA 30 MARÇ 1922 (Cont. Administr.))

Gaceta del dia 4 d'octubre del mateix any

El nomenament, separació i suspensió dels empleats municipals és matèria de l'exclusiva competència dels Ajuntaments, limitada només per les regles que tinguin establertes.

L'Alcalde havia suspès a un empleat subjecte a procés criminal per faltes comeses fora de servei i l'Ajuntament tot ratificant la resolució de l'Alcaldia l'admeté de nou. L'empleat formulà recurs fundat amb antecedents ocorreguts en aquell Municipi i en ésser un manquement comès fora del servei, essent el recurs resolt favorablement per la Comissió Provincial.

El Tribunal Provincial, com el Suprem, reffermen l'acord municipal. (Vegi's la mateixa sentència en **Recursos d'alçada**).

Es d'observar que el Suprem, malgrat tractar-se d'una correcció disciplinària, no es declara incompetent com demanava el Fiscal, perquè, manifesta que l'acord Municipal no imposava la correcció sinó que l'aixecava, la qual cosa no era ben certa, ja que l'acord ensem ratificava la suspensió, i d'aquí en pervingué el recurs.

Copiem tres Considerants:

POLICIA URBANA I RURAL

(SENTÈNCIA 31 MARÇ 1922 (Cont. Administr.))

Gaceta del dia 5 d'octubre del mateix any

Els Ajuntaments tenen atribucions per a regular la instal·lació de motors de gas pobre destinats a produir energia elèctrica i, segons el Reglament sobre instal·lacions elèctriques de 7 d'octubre de 1904 (el vigent es de 27 de març de 1919), la seva competència també s'estén, sense perjudici de la que tingui el Ministeri de Foment i el Governador en ço relatiu a la instal·lació de cables a la via pública.

El T. S. accepta aquesta declaració del T. Provincial, el qual avinenta, a més, que una cosa és la instal·lació de motors, que solament necessita autorització municipal, i altra la producció d'energia elèctrica, que requereix autorització administrativa. La sentència anul·la la providència del Governador que revocava l'acord municipal, per ésser dictada amb incompetència.

ARBITRIS I IMPOSTOS

(SENTÈNCIA 31 MARÇ 1922 (Cont. Administr.))

Gaceta del dia 31 d'agost del mateix any

De conformitat a la llei de substitució dels consums, de 12 de juny de 1911, els Ajuntaments podran posar un recàrrec al timbre de l'Estat en els bitllets sobre espectacles públics en quantitat igual a l'import de la quota del Tresor, devent computar-se en més a favor de la imposició municipal, en els espectacles que hi hagi apostes, el descompte o part que de les mateixes correspongui a les empreses que tributen per la llei del timbre de 1906 (i la vigent de 6 octubre 1920).

L'empresa del frontó sostenia en aquest cas, que l'Ajuntament només podia computar, als efectes de l'impost, una quarta part del que descomptava als jugadors, ja que les altres tres quartes parts representaven, segons allegava, l'import de la contribució industrial sobre les apostes.

El T. S. no ho va considerar així i ratificà l'acord del Tribunal governatiu del Ministeri d'Hisenda en la ben fonamentada sentència de què parlem, en un dels quals Considerants fa l'afirmació de que el propòsit del legislador a l'autoritzar el recàrrec sobre bitllets a benefici dels Ajuntaments, ha sigut proporcionar a aquests, iguals ingressos que l'Estat pel referit concepte fiscal.

Reproduïm dos Considerants:

(SENTENCIA 30 MARÇ 1922)

«Considerando que en materia de la exclusiva competencia de los Ayuntamientos, los Gobernadores sólo están autorizados para corregir las extralimitaciones en que aquéllas incurran, pero sin penetrar en el fondo de sus acuerdos, debiendo limitarse a confirmarlos o revocarlos en la parte que excediese de sus atribuciones, conforme a la doctrina reiteradamente establecida por este Tribunal:

Considerando que por consiguiente el acuerdo de la Comisión provincial de Vizcaya de 4 de Diciembre de 1919, en cuanto decidía en el fondo el recurso interpuesto por D. Luis Rosines, contra la resolución del Ayuntamiento de Bilbao, en la que se le impuso una corrección disciplinaria, materia de la exclusiva competencia del Ayuntamiento, es nula como dictada con incompetencia notoria, y así debió declararlo el Tribunal inferior, aun cuando en la demanda, después de razonar sobre la falta de atribuciones de la Comisión provincial para resolver en el fondo del asunto que le había sometido, se pidiese tan sólo la revocación del acuerdo apelado, ya que siempre que se interese la revocación de una resolución administrativa que lesione derechos del actor, esta jurisdicción debe entenderse requerida, no sólo para reparar aquel agravio, sino también para establecer el imperio de las leyes que definen la competencia propia de las Autoridades administrativas.»

(SENTENCIA 29 MARÇ 1922)

«Considerando que como el presente recurso contencioso-administrativo ha sido interpuesto a nombre de la Sociedad La Liga de expendedores de bebidas al por menor, de Gijón, en virtud de poder otorgado a favor del Letrado que suscribe la demanda por el Presidente y Secretario de aquélla, en representación de la misma, y la resolución impugnada se refiere sólo a los aforos practicados en los establecimientos de bebidas de Gijón, y así procede, por no percibir el arbitrio sobre el consumo local de ella simultáneamente con el que grava la venta de las mismas en forma de patente, es indudable que aquél no se refiere para nada a la Sociedad recurrente, ninguno de cuyos derechos, por tanto, vulnera, sino particularmente a cada uno de los industriales o expendedores de bebidas de Gijón, y siendo esto así, procede sea estimada de oficio, como de orden público, ya que no lo ha sido sin otro motivo con el Ministerio fiscal la excepción de incompetencia de jurisdicción, fundada en que la resolución recurrida no vulnera ningún derecho administrativo establecido anteriormente en favor de La Liga, demandante como tal Sociedad de expendedores de bebidas, comprendidos en la matrícula de tabernas por ley, Reglamento u otro precepto administrativo, tercero de los requisitos exigidos por el artículo 1.º de la ley que regula el ejercicio de esta jurisdicción, ya que, con arreglo a lo que la jurisprudencia tiene declarado en casos análogos, no puede reconocerse asiste a aquélla la facultad de subrogarse el lugar de los industriales detallistas asociados, los que constituyen una personalidad jurídica propia, reconocida por la ley, desistida independiente de ella, conforme al artículo 35 del Código civil, a la cual no acepta la resolución recurrida, sin que pueda arrogarse la representación de los mismos en vía contenciosa, porque en ella nadie puede representar a las partes, no siendo en concepto de Procurador o Letrado con poder al efecto:

(SENTENCIA 29 MARÇ 1922)

«Considerando que el recurso contencioso-administrativo presupone la existencia de resolución que cause estado, dictada por la Administración activa en el ejercicio de facultades regladas, con agravio efectivo, no meramente potencial, de un derecho establecido por leyes, reglamentos u otro precepto administrativo a favor del recurrente; que en materia de arbitrios e impuestos este agravio no puede producirse con carácter particular, sino en el caso de acordarse la exacción del tributo, y que sólo entonces cabe ejercitar las acciones legales, como tiene declarado el Tribunal por auto de 27 de Enero de 1913 y sentencias de 14 de Junio de 1920 y 25 de Enero último:

Considerando que los expedientes gubernativos aparecen iniciados por sendas instancias elevadas al Alcalde Presidente del Ayuntamiento de esta Corte, en las que pidieron los recurrentes que se aplicase la exención de toda clase de impuestos y arbitrios municipales, entre ellos los de inquilinato, consumo de gas y electricidad a las casas situadas en la llamada Gran Vía, de que eran propietarios y arrendatarios, respectivamente; pero no consta la existencia de actos administrativos en virtud de los cuales hubieran sido requeridos individualmente al pago de cantidad determinada por razón de cada uno de los arbitrios expresados, faltando, por consiguiente, al recurso interpuesto el tercero de los requisitos exigidos en el artículo 1.º de la ley de 22 de Junio de 1894, y por ello se está en el caso de declarar la incompetencia de esta jurisdicción para conocer del asunto, sin perjuicio de que los interesados puedan reclamar como a su derecho convenga contra cualquier resolución que sea susceptible del recurso contencioso-administrativo con arreglo a la doctrina expuesta.»

(SENTENCIA 31 MARÇ 1922)

«Considerando que no hay precepto que autorice la pretendida reducción, en apoyo de la cual la Sociedad reclamante no aduce ninguno, como sería necesario, conforme al artículo primero, número tercero, de nuestra ley, para que pudiese amparar su pretendido derecho; y en defecto de texto imperativo que la justifique, invoca las revelaciones de una investigación histórica, de la cual deduce que, puesto que el Estado exige por apuestas en los frontones cantidades fijas especificadas en el epígrafe número 97, tarifa segunda, de las unidas al Reglamento de 1.º de Enero de 1911, justo es estimar que como sustituyen al antiguo y suprimido impuesto de 3 por 100 sobre dichas apuestas, debe entenderse que le representan; por lo cual la Empresa demandante al reservarse al 4 por 100 de ellas tiene su ganancia en el 1 por 100 restante, que constituye la única porción sometida al gravamen municipal, pues el otro 3 por 100 se halla destinado a cumplir los compromisos de la Sociedad para con el fisco:

«Considerando que esta ingeniosa y complicada explicación carece de apoyo en las disposiciones aplicables al caso, o sean los artículos 6.º y 13 de la ley de Sustitución del impuesto de Consumos, en relación con el 196 de la del Timbre, conforme a los cuales el recargo municipal alcanza a la participación que corresponde a la Empresa en las apuestas, y como el Frontón Central se reserva el 4 por 100 por razón de ellas, sobre la totalidad de esta cuota ha de recaer el gravamen del Ayuntamiento, con independencia de la que, por contribución industrial, exige el Estado:

(SENTENCIA 30 MARÇ 1922)

«Considerando que es de estimar la excepción de incompetencia alegada en el acto de la vista por el Ministerio fiscal, porque si bien es cierto que el caso octavo del artículo 6.º del Reglamento de 22 de junio de 1894 excluye, en los términos que del mismo resultan, de la competencia de la jurisdicción contencioso-administrativa las correcciones disciplinarias impuestas a funcionarios públicos, no lo es menos que la resolución que en este pleito se ha impugnado no contiene corrección alguna, sino todo lo contrario, o sea dejar sin efecto una corrección que por el superior jerárquico se impuso a un empleado municipal, y a mayor abundamiento, en la demanda no se hace alegación alguna referente a la procedencia de la corrección impuesta, sino a la facultad de competencia y de atribución con que fué levantada:

Considerando que el artículo 78 de la Ley Municipal establece que es atribución exclusiva de los Ayuntamientos el nombramiento y separación de los empleados y dependientes pagados con fondos municipales, y que con mayor razón, si puede separarlos, ha de poder también, y ser facultad suya exclusiva corregirlos con suspensión de empleo y sueldo por las faltas que cometan:

Considerando que en la ley Municipal no hay precepto alguno que limite esta facultad, y tampoco aparece del expediente que los Reglamentos que el Ayuntamiento de Bilbao haya podido dictar, y cuya existencia se desconoce, para el régimen de sus empleados se contenga precepto alguno que condicione la facultad disciplinaria y no puede por tanto sostenerse que se haya incurrido en infracción alguna al omitir la audiencia del interesado para imponerle la corrección disciplinaria de suspensión de empleo y sueldo que dió motivo a la alzada.»